

NOVÉ DÝŠINSKÉ HISTORICKÉ STŘÍPKY

upravená a rozšířená verze, zpracovala Ing. Pavla Velleková

Číslo 11 – Usedlosti a domy Dýšina 51–75

Ooo

Upozornění!

Uvedené letopočty znamenají léta, kdy tam osoby prokazatelně žily. Tedy roky, ve kterých zanechaly stopu v matrikách, či jiných knihách a dokumentech. Mohli to být majitelé objektů, ale i jiní členové rodu, nájemníci a z nejrůznějších důvodů tam ubytovaní lidé. Pokud v závorce není jinak uvedeno, byla data zjištěna v matrikách (portafontium.eu). Informace označené „(pam.)“, převážně z doby po druhé sv. válce, byly sděleny hromadně pamětníky. Ne vždy se shodli a nebylo možné je ověřit, z důvodu nedostupnosti zdrojů a pro ochranu osobních údajů. Jedná se o obrovské množství sesbíraných dat, kdy každý údaj, jméno, letopočet byl v jiné knize a na jiné stránce, tedy prosím o shovívavost, vše se dá zpětně dohledat, ověřit, upravit a rozvinout.

Život a bydlení po půlce 19. stol.

Zde budou popsány chalupy vzniklé už v „nových časech“ tedy po r. 1848, kdy lidé dostali už prakticky úplnou svobodu, mohli se stěhovat kam chtěli, kdokoli mohl podnikat. Mnoho lidí odešlo, jiných se zase přistěhovalo. Po r. 1860 začala stavba železnice, která přivedla zástupy cizích jednotlivců i rodin, vzdělaných i těch negramotných dělníků, či svobodných matek. Opět se tu někteří usadili, ale většina putovala dál po stavbě trati. Skončila už úplně doba, když se tu ženili a vdávaly mezi sebou téměř výhradně jen ti z naší farnosti, či nedalekých plzeňských vsí, lidé, kteří tu prožili ve své chalupě celý svůj život a dům předali dětem. Kromě takových tu bylo i mnoho migrujících rodin živících se námezdnou prací, které byly ubytovány kde se dalo. Jestliže na statcích měl být vesměs jednu sednici, kuchyň, pokoj a komoru (a velké hospodářství), byt takové neusazené rodiny sestával z jedné místnosti, jakési obytné kuchyně, bez dalšího zázemí (pumpa a kadibudka byla někde na dvoře). Noví lidé, nové pohledy na svět a život. Život svobodný, ale ne vždy úplně šťastný...

Náhrobní kámen nalezený při opravách kostela, kde sloužil, položený nápisem dospod, jako kus dlažby. Patří Marii Führich, ženě zednického políra na stavbě železnice, původem z Mlikojed u Litoměřic, která zemřela na jaře 1862 na souchoť a jejich ani ne dvouleté dceři Augustě, která téměř ve stejnou dobu zemřela na spálu. Bydleli v právě vybudované usedlosti čp. 56, při cestě směrem na Kyšice. Pískovcový kámen opracovaný drážními kameníky se znakem železnice – okřídleným kolem se smuteční páskou, stojí nyní na hřbitově u brány vedoucí k faře (PV)

Čp. 51, chalupa, dnes penzion, roh ul. Do Křemší

Dříve toto číslo měla chalupnická usedlost, která byla po r. 1808 očíslována 36 „U Zajíců“ (obyvatelé čísla 51 do r. 1808 jsou tedy uvedeni u čp. 36). Uvolněné číslo 51 bylo použito později v Křemší u této nově vystavěné chalupy. Není ve stab. katastru, tedy vznikla po r. 1839, ale také před r. 1856, dle systému číslování domů.

1857, 1860, 1861, Josef Krineš obchodník ve střížným zbožím z Petrovic, ž. Konopová Marie vdova po kalounkáři Šleisovi.

1860, 1861 Matyas Klíma prácevedoucí na dráze, syn hajného z Volšova okres Schüttenhofen (Sušice), ž. Františka Nová z Prahy, dále Anton Chiesa dozorce na železné dráze pražsko-plzeňské, původem Monte Sovero Tyrolsko, ž. Barbora Drachsler z Domažlic, dále Wilhelm Veiman dozorce na železné dráze, s manželkou a dětmi.

1869 Ferdinand Vlach z Točnicku, obuvník, ž. Anna z Kyšic, matka Vlachová Kateřina porodní bába, syn Ján Vlach (mlynář), Bedřich (obuvník), Karel (zámečník), dále František Čipera, cihlář, jeho ž. Anna, syn František, dále Josef Krineš z Petrovic, dělník na dráze, ž. Marie, děti Václav, Josef, Marie, Anna, Josefa, dále Jakub Honzík, nádeník na dráze, ž. Johana (sčítání lidu).

1880 Ferdinand Vlach obuvnický mistr z Točnicku u Hořovic, ž. Anna z Kyšic, děti Josef, Jan, Kateřina, Marie, Anna, Magdaléna, Alžběta, dále Theodor Tomášek, učitel z Plzně, ž. Viktorie z Plzně (sčítání lidu).

1889 Vacková Marie Kateřina, dc Ferdinand Vacka, obuvníka, oo František Wušek obuvník z České Třebové.

1890 Ferdinand Vlach obuvník, ž. Anna, děti Josef, Ján, Kateřina, Anna, Alžběta, Ferdinand, Barbora, dále Ramajzl pův. Žehušice okres Čáslavský, ž. Anna, děti Josef, Marie, Anna, dále Karel Dobrý, nevlastní syn, dále Ján Ježek od Příbrami, učitel, ž. Cecílie od Rožmitálu, děti Cecílie, Marie. (sčítání lidu).

1900 Ferdinand Vlach, Anna, děti Ferdinand, Barbora, Jaroslav, Alžběta, vnučka Vacková Alžběta (sčítání lidu).

1904 Václav Vonásek z Radnic.

zleva
Vlasta Tomanová Hostičková
Marie Bláhová Martinková
Marie Fišerová Tyrnerová
poslední ??
na rohu ulice Do Křemší
před dneš. penzionem

Ulice V. Brožíka, v pozadí dům čp. 50 (OS)

1910 Ferdinand Vlach pův. Točník, obuvník, ž. Anna z Kyšic, děti Jan, Ferdinand dělníci v obuvnictví, Jaroslav zámečník ve Škodově továrně, dále Václav Skolka z Ejpovic, ž. Růžena z Dýšiny, synovci Rudolf a Václav narozeni v Ejpovicích, dále Antonín Suchý pův. Pavlovsko u Rokycan, topič v lihovaru, ž. Anna z Mirošova, děti Václav, Antonie (sčítání lidu).

1914 Jan Vlach (sv. oo). Vlach tu žil asi do r. 1823. Jeho matka Kateřina Vlachová působila jako porodní pomocnice (kron.).

Dům kolem r. 1992 (OÚ)

1921 Anna Vlachová vdova, syn Jan Vlach mistr obuvnický, Václav Fink učedník obuvnický, dále Josef Zíka výtopna státních drah Plzeň, ž. Josefa, dc. Emanuela (sčít. lidu).

1921 Zíka Josef, zámečník (sv. oo).

1936 Barbora Vraštilová (parcelní protokol OÚ).

Kolem r. 2009 (PV)

Vzpomínky p. Hoštičkové:

V patrovém domě na rohu bydlela paní Vraštilová, vdova po p. řidičím. Když zemřela, její dcera Milada provd. Krbečková dům pronajala. Postupně nahoře bydlela rodina fotografa Vlacha, pak rodině Tyšerova, která pocházela z Kyšic. Dole bydlel Václav Špiral s rodinou, který krásně hrál na trubku. Narodil se mu tu syn a odstěhovali se po válce do Chrástu. Pak tam bydlel syn paní Skolkové Václav a dole ještě Smetanovi (viz také čp. 63, PV). Narodil se jim tu první syn Vašek, pak se odstěhovali do ulice k plynárně. Tam se narodil syn Vojta, který dlouhá léta vedl knihovnu. Pak prodali dům Fišerům. Ti měli děti Jiřinu, Františka, Janu, Evu a Milana. Když rodiče zemřeli, prodali dům paní Rédlové, po její smrti tu bydlí její syn Pavel, který má také syna. Dům je neudržovaný (Hoštič. 2002)

V r. 1911 se v tomto domě narodil František Illich. Jeho otec pracoval v horomyslických železárnách. Kolem r. 1919 se odtud odstěhovali, syn bydlí v Bratislavě. Starý pán se kolem r. 1999 přijel podívat do Dýšiny na místa, kde vyrůstal. (Hoštič.)

Padesátá léta František a Marie Rauchovi prodali dům Fišerovým. František Fišer (1914–1984), Marie Fišerová, děti Milan Fišer, Jiřina Bláhová, František Fišer, Jana Kirelová (?), Eva Cihlářiková (pam.) Na konci osmdesátých let Milan Fišer prodal dům Janu Auxtovi z Horomyslic 6, později Pavel Auxt Po r. 2000 Viktor a Marie Bohdálkovi (pam.).

2004 obytný dům byl přestavěn na penzion firmy T-Bau 2000, s.r.o. Rokycany (stav. arch.).

2023 penzion v majetku firmy KARAS pily s.r.o. Mýto (cuzk).

Podoba křižovatky kolem r. 2005, přestavba domu na penzion. Tehdy vystavěli u penzionu vysokou ohradní zeď, místo průhledného drátěného oplocení a výrazně se zhoršil výhled směrem ke Kyšicím a bezpečnost dopravy i chodců. Za zády majitelů domů se pak jednalo o instalaci značek zákazu zastavení v celé ulici od kostela až ke konci vsi, dokonce byly již instalovány patky pro značky. To by ovšem, mimo jiné, zamezilo zásobování a prakticky znemožnilo provoz, už tak skomírajícího, venkovského obchodu a restaurace; do jejichž opravy majitelé právě tehdy, se souhlasem obce, investovali nemalé prostředky. To tehdy vedení obce příliš nezajímalo. Vznikla z toho aféra a vedení obce to zrušilo jen z důvodu obav o hlasy u blížících se voleb. Ani později instalované zrcadlo to příliš nezlepšilo (PV).

2015 Tragická nehoda, při které ve velké rychlosti narazilo auto do ohradní zdi penzionu. Řidič byl údajně pod vlivem omamných látek a jel obrovskou rychlostí. Jen zázrakem nezabil ještě někoho dalšího (PV, OÚ)

Čp. 52, chalupa U Tauberů

Chalupa v ulici Do Křemší vznikla někdy krátce před r. 1856. Toto číslo měla před tím, do r. 1808, chalupa v Nové Huti, která později dostala čp. 12. Obyvatelé čp. 52 do r. 1808 jsou uvedeny u této huťské chalupy.

1859 Josef Vitouš, vozka, syn mistra kotláře ze Všenic, ž. Marie Nováková.

1869 Václav Ulč, pův. Dýšina, ž. Anna, dc. Kateřina, dále Burian Jakub, krejčí, ž. Anna, dc. Marie (sčítání lidu).

1874 Anna Bartovská dc. Josefa Bartovského, chalupníka v Dýšině 52, oo Josef Beránek hospodářský chasník v Dýšině 25.

1874 Ulčová Kateřina dc. mistra kolářského Václava Ulče Dýšina 52, oo Václav Zíka z Ejovic.

1875 Ulčová Kateřina, dc. Václava Ulče, vdova po Václavu Zíkovi mistru koláři, oo Jan Zíka rolník z Ejovic.

1880 Jiří Novák nádeník při polním hospodářství, ž. Anna děti Jiří, nádeník polní hospodářství, Jan, Marie služka (sčít. lidu).

Podoba domu v různých dobách (ZK)

1890 Zíka Jan z Ejovic, ž. Kateřina, děti František, Alžběta, Anna, Anežka, Marie, Růžena. (sčítání lidu).

1895 Martin Nový horník z Dýšina 52, ž. Magdalena Vitoušová, dc. domkáře z Dýšina 63.

1895 František Šašek žádá o povolení opravy domu (stav. arch.).

1896 Václav Šneberger krejčovský pomocník, Josefa Hadačová z Borku.

1900 František Liška, ž. Marie, dále Josef Kopejtko, ž. Marie, děti František, Martin Suchý, ž. Johanna, děti Marie, Terezie, Eduard. (sčítání lidu).

1906, 1907 František Rada dělník.

1910 Jan Suchý zámečnický mistr (provozoval tu zámečnictví), ž. Majdaléna z Ejovic, děti Marie, František, Josef zámečnický učeň, dále Anna Maurová z Hrádku, dcera Anna, vnuk Václav, dále František Toman z Oseka cihlářský nádeník, ž. Františka z Ejovic, děti František, Marie, Anna, dále Anna Šafářová z Kožlan, děti Josefa Racková, Marie Racková, Majdaléna Racková, syn Václav Šafář pův. Dýšina (sčítání lidu).

1915 Marie Suchá dc. zámečníka Jana Suchého, oo Karel Kletečka vzorkář z Klavavy ve Škodových závodech.

1917 Fr. Suchý zámečník, Josef Suchý zámečník (oo sv.).

1917 Václav Bernásek obuvník původ Litohlavy, oo Kubová Anna z Kyšic.

1921 majitelka Anna Maurová, soukromnice z Dýšiny n. 1879, dále Anna Šafářová vdova z Kožlan, hokynářství (v Dýšině od 1896), děti Magdalena, Václav učeň v dílně Fr. Čechury, dále František Toman z Oseka, dělník v měšťanském pivovaru v Plzni, ž.

Františka, děti František truhlářský tovaryš u Václava Bláhy, Marie, Anna, dále Václav Špiral Vochov, dělník v měšť. pivovaru v Plzni, ž. Marie (Čtrnáctová?), děti Václav, Marie, Jaroslav (sčít. lidu).

1921 Magdalena Racková z Dýšiny 52, dc. Dominika Racka truhláře v Dýšině 61, oo Antonín Šimice soustružník syn Fr. Šimice, obchodníka v Břevnově a Josefy roz. Šimice z Nynic.

1925 František Toman truhlář, nar. Dýšina 63, oo Bláhová Anežka dc. Václava Bláhy truhláře z čp. 76.

1930 Marie Tomanová (narozená 1909 v Nové Huti 34, dc. Františka Tomana topiče a Františky Vaizové z Berlína), oo Jan Kremmer kovář, dělník z Kyšic.

Později tu žije rod Tauberů, dřívějších dýšinských kovářů, kteří pocházeli z Obory. Dříve žili v Dýšině 16 a v kovárně čp. 30. Později se odstěhovali do Přivětíc a do Dýšiny 52 se později vrátil Václav Tauber s rodinou (pam.). Václav Maur r. 1930 žádal o povolení oplocení pozemku (stav. arch.).

Vzpomínky p. Hoštičkové:

- V prvním vchodu bydlel p. Suchý, tam kde je garáž měl kovářskou a zámečnickou dílnu, Chodili se k němu učit chlapi z okolí. Také p. Tauber prý se tam učil. Pak ale dům z neznámých důvodů prodal p. Maurovi a odstěhoval se. Ti dům pak prodali Tauberovým a bydleli tu dál, ale už jen jako nájemníci ve vedlejším vchodu. Pak si postavili domek Na Kopcích. Pan Maur snad pocházel ze statku U Šimánků, také se mu říkalo Šimánek.

V druhé půlce bydleli vždycky tři nájemníci.

- Vlevo Tomajerovi, dcera Růžena provdaná za p. Tremla. Pak Maurovi, bývalý majitelé celého domu. A v třetím bytě byl Vojtěch Tauber, bratr p. Taubera. Měli syna Jana a dceru Slávku. Po válce se odstěhovali do pohraničí (Kšice).
- Bydleli tam také Šnebergrovi. Než se sem přestěhovali bydleli „V Dolci“ ve sklepním bytě v domku z Balcerových (?). Měli tři syny. Jeden se oženil do Újezda. Druhý byl Václav, zvaný

„Vendál“, byl to lump, co byl i v polepšovně, snad proto, že ho otec bil. Ale s dětmi z ulice si hrál. Zemřel v 19 letech na tuberkulozu. Třetí chlapec byl **Míra**, odešel na vojnu a víc ho nikdo neviděl.

- Další nájemníci byli **Drchalovi**. Pán byl holič, měli dceru **Janu**. Hodně se hádali a po hádce se často paní Drchalová s Janou se běželi skrýt do polí a zase se vrátili. Odstěhovali se v r. 1937 do Rokycan.
- Dál tam bydlela rodina Šafářů, z té rodiny pocházela paní **Šimicová (roz. Šafářová)** z čp. 142, měla dceru **Květu** provdanou **Štruncovou**. Další dcera byla provd. **Zíková**, měli syna **Zbyňka**, **Vladislava** a dceru **Emu**. Ta zemřela jako dítě na srdeční vadu otci v náručí, když se k němu rozběhla. Postavili si domek u slévárny (čp. 113). Třetí dcera byla **p. Králová**, měli domek čp. pod domem Egrmajerů. Syn **Václav Šafář** se zajímal o historii, pracoval v muzeu a **je autorem brožurky o historii Dýšiny**, vydané v r. 1967. Jeho zásluhou byly v sedmdesátých letech zrekonstruované všechny tři věže kostela.
- Také tam bydleli **Špiralovi (Spíralovi?)**. Pan **Špiral** byl dvakrát ženatý, první žena zemřela v Dobřanech, druhá byla její sestrou. **Špiral** pracoval v pivovare. Měli mnoho dětí, vzpomínám si na **Bohouše** (nevlastní, byl sirotek, syn další sestry paní Špiralové), **Václava**, **Jaroslava**, paní **Staškovou**, **Marii** provdanou **Körnerovou** do Chrástu. Nejmladší **Pepík** se vyučil u Bati ve Zlíně, protože byl šikovný, byl vyslán na filiálku do Afriky. Přijeli se podívat na rodiče s ženou Egyptankou, které bylo pořád zima. Kolem r. 1950 vystěhovali p. **Špiralovou** do chaty u Smolů, Tauberovi v domě nechtěli nájemníky. Prý se jí tam stýskalo, údajně se utopila. (Hoštič.) Pozn. P. Špiralová byla Marie roz. Čtrnáctová, po její smrti si její muž vzal Barboru, dříve provdanou Liškovou (JH).

Růžena Čtrnáctová provd. Stašková (JH)

Rodina Tomanova před domem čp. 52, v pozadí dům čp. 50 dvacátá léta (VK)

Starý pan **Tauber** sedával venku u dveří na sluníčku. Měl syna **Václava**, který měl auto a jezdíval vykupovat, mléko po vsích. Dělal a prodával tvaroh a máslo. Máslo dávali do forem s kyticí, která po vyklopení byla moc hezká. Pan **Tauber** byl trochu prchlivý, s p. **Horovou** se hádal. Měl stále nějakého psa, který ustavičně štěkal a nenechal ji vyspat. Václavova žena byla z Přivětic, bydlela tu i její matka. Mají dceru **Zděňku**, provdanou za **Jaroslava Košare** (Dýšina 101, 102), syn **Václav** náhle zemřel ve 28 letech při sportovním utkání v Újezdě r. 1968. Ten měl ženu **Ivu** rozenou **Trčovou** a pětiletého syna **Michala**. Iva se po pěti letech znovu provdala za **Jaromíra Melichara**. **Michal Tauber** s ženou **Petrou** a syny **Jakubem** a **Martinem** tu žijí teď (Hoštič. 2002).

Lidé z ulice Do Křemší, čtyřicátá léta (MT)

Šedesátá léta **Václav** a **Marie Tauberovi**, sedmdesátá léta **Iva Tauberová Melicharová**, **Jaromír Melichar**, osmdesátá léta a později **Michal Tauber** (pam.)
2023 Michal Tauber, Jakub Tauber a ž. **Denisa Tauberová** (byla do r. 2021 dýšinskou kronikářkou).

Fotka nalezená na obecním úřadě zobrazuje r. 1980, diamantovou svatbu manželů Martina Hercig(k)a a Anny roz. Tauberovy, kteří žili v Dýšině čp. 101. Za nimi sedí zleva Marie Tauberová, Václav Tauber (čp. 52) a jeho bratr Vojtěch Tauber (ou) .

Čp. 53, chalupa „U Pražáků“

Do r. 1808 byla číslem 53 označena chalupa dnes nesoucí čp. 40 (Dvoreček). Kolem r. 1857 bylo uvolněné číslo bylo použito pro tuto chalupu v ulici Do Křemší.

1859, 1862 Pavel Čtrnáct zedník, Marie Ženíšková, Dýšina 30.

1966 Petr Čtrnáct, syn Pavla 14, (n. syn Martin v Huti 20), ž. Kateřina Černá NH 20.

1869 Josef Čtrnáct (sčítání lidu) Kolem r. 1880 tu měl nožířství (kron.).

1877 František Kučera, mistr obuvnický, vdovec po +Alžbětě Čtrnáctové z Dýšiny 52, syn Fr. Kučery chasníka zednického z Dýšiny 52, oo Alžběta Stupková, dc. Bartoloměje Stupky sedláka v Dýšině 3.

1880 František Kučera, obuvnický mistr, ž. Alžběta z Dýšiny, děti Kateřina, Marie, Josefa, dále Václav Šedivec učedník obuvnický z Bušovic, dále Pavel Čtrnáct zednický mistr, ž. Kateřina Čtrnáctová z Kyšic (sčít. lidu).

1890 František Kučera z Kyšic, ž. Alžběta (Stupková), děti Kateřina, Marie (oo Šnajdrová), Josefa, Růžena, Vojtěch, Alžběta (sčítání lidu).

1900 Pavel Král, ž. Marie, Dominik Kouřim obuvník, ž. Eleonora, děti Jan, František, Jaroslav, Marie, Vendelín (sčítání lidu).

1907 František Čechura (mat.).

1910 Pavel Král soukromník, ž. Marie z Ejpovic, dále Čechura František zámečnický mistr, ž. Amálie ze Spáleného Poříčí, děti Anežka, Marie, František, Václav, Amálie, dále Josef Záluzký pomocník zámečnický z Božkova, Josef Nový zámečnický učeň ze Stupna, Alois Krhounek zámečnický učeň z Vranovic, Pech Václav zámečnický učeň ze Štěnovic, dále Hercig Jan pův. Dýšina cihlář, ž. Hercigová Barbora pův. Darová, děti Marie, Martin (sčítání lidu).

Jan Hercig (otec mlíkaře Martina Herciga z čp. 101), n. 1858 v N. Huti nemanž. syn Alžběty Hercigové (dc. Fr. Herciga sklenáře v NH 21 a Marie roz. Hegnerové z NH 13) Jan Hercig (1858–1944) byl od r. 1882 hasič stříkačnický, podvelitel, dostal od císaře v r. 1909 čestnou medaili za dvacetipětiletou záslužnou činnost v oboru služby hasičské a záchranné. 62 let byl hasičem (mat., BK).

1914 Anna Jílková roz. Maurová (+ 19 let).

1919 Hercig Martin, pokrývač v Dýšině 53, oo Anna Taubrová dc kováře Jana Taubra z čp. 16.

1921 Pavel Král, soukromník pův. Dýšina, ž. Marie, dále Vojtěch Valenta sladovnický dělník Měšťanský pivovar Plzeň, ž. Anna, syn Zikmund učeň vzorkař ve firmě Suchý, Jouza, Čáp v Chrástu, Julius narození v Plzni, dále Jan Hercig vdovec nar. Dýšina, soukromník (sčít. lidu).

Kolem 1937 (MT)

1936 Alois Straka a Josefa (parcelní protokol OÚ)

1938 Alois Straka (stav. arch.)

Po válce Skolkovi (ZK)

Vzpomínky p. Hoštičkové:

Pan **Straka** pracoval ve slévárně u Čechurů, paní byla velmi pracovitá. Měli dceru **Marii**, která byla švadlenou. Údajně šla v Plzni u paniček, byla i několik dní pryč a šly o tom různé řeči. V Plzni se před válkou seznámila s mužem, co měl motorku a jezdili často po výletech. Když se rozešli, seznámila se s p. **Skálou**, vypadalo to vážně. Otec jí koupil auto a začala se připravovat svatba. Skála ale jednoho dne zmizel s autem i penězi na svatbu, protože to byl podvodník.

P. **Straka** nebyl příliš nakloněn víře v Boha, údajně navrhoval, aby se měl předělat kostel na biograf. V r. **1938** se k nim přistěhovali manželé **Křenovi**, kteří utekli ze zabraného pohraničí (Sokolov). Měli dceru **Věru** a dvojčata **Karla a Vlastu**. Po válce se odstěhovali zpátky. Po nich přišli manželé **Jírovi** z Nové Hutě, pracovali ve mlýně u Prokopů, měli děti **Josefa a Zdeňku**. Po nich už tam další nepřišli. Ve válce byla **Marie Straková** nasazena na práci ve Škodovce, a tam se seznámila s p. **Zanellou**, který byl Němec z Kyšic, údajně spolupracoval s okupanty (.....), po válce se skrýval kdesi v Zábělé, pak se na to nějak zapomnělo a vzali se... (Hoštič.)

1958 **Alois Starka** a **Josefa Straková Adamcová**, nar. kolem r. 1900, měla dceru **Marii Zanellovou** (stav. arch.). Paní **Zanellová** tam bydlela až do r. **1991**, neměla děti, tak dům zdědila sestřenice z Holoubkova, a ta jej prodala manželům **Šamonilovým**. Paní **Květa Šamonilová** bydlela kdysi na bytovkách s rodiči, a má tam dosud sestru (2002). Po provdání se odstěhovala a domek užívají jen jako rekreační chalupu. V osmdesátých letech byla chalupa značně zchátrala, vlhké zdi, povalové stropy narušené vlhkostí a podepřené, uvažovalo se o zbourání (pam.).

1985 **Bohuslav Dědič**, **Marie Zanellová**, **Jaroslav Rathouský**, po r. **1995** **Václav** a **Květa Šamonilovi** z Prahy, také **Antonín** a **Ladislava Smrčkovi** (pam.).

2023 Současná majitelka **Petra Nováková** z Plzně (cuzk).

Rok 1937 před čp. 53 (MT)

Čp. 54, chalupa U Smahů

Chalupa vlevo směrem na Chrást. Vznikla před r. 1857. Dříve toto číslo měla huťská chalupa č. 16, tedy informace o obyvatelích do r. 1808 jsou uvedeny u tohoto huťského domu.

1857 Josef Bartovský, ž. Kateřina Čiperová.

1869 Josef Bartovský z Bukovce, ž. Kateřina Čiperová (z č.p. 15), děti Josef, Barbora, Anna, Kateřina, dále Čechura Václav nádeník z Ejovic, ž. Marie (sčítání lidu).

1880 Josef Bartovský nádeník při polním hospodářství, původem z Bukovce, n. 1817, ž. Kateřina z Dýšiny, syn Josef, příbuzná Marie n. 1878 (sčítání lidu).

Rok 1937 Martínek „Košut“ z čp. 44, před domem čp. 54 (album OÚ).

1890 Josef Bartovský Anna Lišková z Chrástu, děti Anna, Kateřina, otec Josef Bartovský, matka Kateřina roz. Čiperová. Josef Bartovský ml. byl kolář a provozoval v tomto domě živnost mezi lety 1882-1930, po něm dělal koláře Alois Šavlík (obecní kronika). 1900 Josef Bartovský, ž. Anna, děti Anna, Kateřina, dále Rudolf Ortinský z Bezděkova kolářský uředník (sčítání lidu).

Kolem r. 2009 (PV)

1906 Josef Bartovský žádá o povolení stavby menšího chléva ve dvoře.

1910 Josef Bartovský kolářská živnost, ž. Anna pův. Chrást, dcery Kateřina, Božena (sčítání lidu).

1921 Josef Brtovský, kolářský mistr, ž. Anna z Chrástu, dc. Božena (sčítání lidu).

1923 Gustav Maur rolník v Dýšině 70, tč. svobodník, čsl. hraničního praporu v Trhanově, oo Božena Bartovská dc. koláře Josefa Bartovského z Dýšiny 54.

1936 Josef Bartovský (parcelní protokol OÚ).

1939 Alois Perk (stav. arch. u čp. 15).

Bydlela tu paní Perková, její rodiče byli Bartovských, co měli kolářství (Hoštič.).

1959 Anna Smahová, Jitka Smahová (pam.)

Bydleli tu Jaroslav Smaha, narozený po první válce, žena Anna Smahová, dcera Jaroslava Peštová a Jitka Smahová Čokášová z Dýšiny 91, syn Václav Smaha (pam.)

Dnes je majitel Václav Smaha (cuzk 2023)

Jaroslav Smaha, Anna Smahová a Jitka Smahová, část fotografie z pozůstalosti Žofie Fůrové na OÚ.

Čp. 55, U Šnebergů

Vlevo směrem na Chrást. Vznikla kolem r. 1858. Dříve toto čp. měla chalupa v ul. Přátelství, která byla po r. 1808 očíslovaná čp. 35. (majitelé chalupy čp. 55 před r. 1808 jsou tedy uvedeni u čp. 35)

1858 **Martínek Martin**, ž. **Marie Čtrnáctová**.

1859 **František Fail**, zedník.

1862 **Františka Šafářová**, nádenice na dráze z Mříčna na Královohradecku.

1869 **Jiří Novák** z Dýšiny, ž. **Anna**, syn **Jiří**, dále **Chudáčková Majdaléna**, **Nováková Marie**, **Kořínek Martin**, ž. **Kateřina**, děti **Václav**, **Josef**, **Marie** (sčítání lidu).

1880 **Majdalena Šneperglová** z Dýšiny nádenice, děti **Vojtěch**, **Václav**, **Josef**, **Martin**, dále **Josef Beránek**, ž. **Anna** a dva synové (sčít. lidu).

1885 **Honzíková Kateřina** dc. Jiřího Honzíka z Dýšiny 55, dříve služebná v Bukovci, oo **Václav Benda** dělník původem ze Starého Smolivce.

1887 **Vojtěch Šneberg**, syn Václava Šneberga z Dýšiny 34, oo **Barbora Hromádková** z Dýšiny 47, dc. Antonína Hromádky, dělníka.

1890 **Magdaléna Šneperklová** z Ejpovic, děti **Václav**, **Martin**, dále **Šneperkl Vojtěch** (švagr?), ž. **Barbora**, děti **Ján**, **Majdaléna**, **Anna** (sčít. lidu).

1900 **Marie Štruncová**, děti **Pavel**, **Anna** (sčítání lidu).

1910 **Majdaléna Šnebergrová**, syn **Martin** tesař v huťské lopatárně, snacha **Marie**, vnuci **Kateřina** pracuje jako služka, **Marie** pracuje jako chůva, **Adolf**, sestra **Anna Kopejtková** soukromnice, dále **Josef Šneberg** dělník v továrně na papír Bukovec, ž. **Marie**, děti **Josefa** pracuje jako služka, **Josef**, dále **Šneberg Vojtěch** stavební dělník u Paška v Plzni, ž. **Barbora** služka, děti **Anna**, **Josef** Škodova továrna, **Václav** lopatárna Chrást, **Vojtěch** (sčítání lidu).

1912 **Anna Šnebergrová** dc. Vojtěcha a Barbory, oo **František Žaloudek** slévač z Klabavy.

1912 **Josef Šnepergl**, dělník v Plzni (sv. oo).

1915 **Anna Kopejtková** roz. **Martínková**, ovdovělá **Šnebergrová** (+73)

1917 **Václav Šnepergl**, rolník

1918 **Pavel Martínek** dělník, sv. **Františka Martínka** zedníka Dýšina 28, oo **Šnebergrová Karolína** dc. Martina Šneberga tesaře Dýšina 55.

1921 **Martin Šneberg**, tesařský pomocník hamr Semler Chrást, ž. **Marie** z Chrástu, syn **Adolf** soustružník u Salemana v Horomyslicích (**Adolf Šneberg** později postavil vilku čp. 184 Na Vyhliďce), matka **Magdaléna Šnebergrová**, vdova, dále **Pavel Martínek**, pilař, správce pily Vonásek Plzeň, ž. **Kateřina** syn Jaroslav (sčítání lidu).

1921 **Pavel Martínek** pilař (sv. oo).

1932 **Martin Šneberg**.

1936 **Martin Šneberg** a **Marie**, zapsán tam i Jedlička **Josef** a **Maria** (prodali jim kus pole na stavbu domu?) (parcelní protokol OÚ).

1947 a později **Josef Šneberg**.

Sedmdesátá léta **Vladimír Šneberger st.**, **Anna Šnebergerová**, učitelka v mateřské škole (pam.), viz foto

1994 **Marie Šnebergerová** slavila 86. narozeniny (Dýšinské listy 1994/3).

1994 **Vladimír Šneberg**

2023 Dnes vlastní chalupu **Vladimír Šneberg** ml. (cuzk)

Zátočina U Zrcadla, kolem r. 1992, ještě s nakloněným velkým zrcadlem (OÚ)

Sbor dobrovolných hasičů Dýšina 1904

Zleva první řada: Gustav Tachezy, Martin Šásek, František Čechura, Vojtěch Šásek, Bedřich Kutílek. Druhá řada: Matěj Beránek, Josef Čtrnáct, Václav Bláha st., Vojtěch Čechura, Třetí řada: Vendelín Bláha, Jan Hercik, Antonín Svidenský, Jan Junk, Václav Šásek a Martin Honzík (VKL, BK).

Čp. 56, usedlost U horních Kunclů, U pekařů

Usedlost stojí ve směru na Kyšice, levá řada, vznikla až po roce 1839, v záznamech tohoto roku ještě není uvedena. Dle čísla musela vzniknout kolem r. 1861 (viz stavba železnice a dráž. domku čp. 57). Možná se na stavbě domu právě drážní stavbaři podíleli.

1862 zemřela zde **Maria** žena **Roberta Führicha** od Litoměřic, zednického políra na železné dráze a **Augusta** jejich dvouletá dcera, viz pískovcový náhrobek nalezený zakopaný u kostela, dnes na hřbitově u brány.

1865 **Jiří Novák** silničkář, Dýšina, syn podruha Františka, z Dýšiny 52, ž. Anna dc. Václava Chudáčka chalupníka z Chrástu 4.

1865 **Vojtěch Beránek** pachtýř hospody v Dýšině 56, oo **Marie Krauzová**.

1869 **Šašek Josef** Kuncel z Dýšiny (syn Tadeáše Šaška a Anny Kuštejnové, 3. manžel Marie roz. Šikové), žena **Marie roz. Šiková**, děti nevlastní (od Václava Šaška) **Bartoloměj, Vojtěch** (sčít. lidu, mat.).

Marie roz. Šiková měla za prvního muže **Josefa Štrunce** sedláka v čp. 25, jako vdova se provdala za **Václava Šaška** z čp. 20, a po jeho smrti, za **Josefa Šaška** (bratra Václava Š.), se kterým už neměla potomky (mat., Krýs.). Marie roz. Šiková se dožila 70 let a jako vdova po + Josefu Šaškovi zemřela r. 1892, v Dýšině č. 56. Byla prababičkou otce p. Alexandry Krýslové, pana Stanislava Šaška a její dva synové z druhého manželství, Vojtěch a Bartoloměj, byli jeho dědečkové. Marie však současně byla také prababičkou tchyně p. Saši Krýslové, paní Anny Krýslové, roz. Štruncové a Václav, syn Marie z prvního manželství s Josefem Štruncem, byl Anny dědeček. Zamotaná historie, jaká není v selských rodech neobvyklá (Krýs.).

1880 **Josef Šašek** pivovarnický pomocník, ž. **Marie** z Kyšic, děti **Bartoloměj, František** krejčovský tovaryš, **Alžběta** (sčít. lidu).

1881 **Štrunc Václav** (syn Josefa Š., rolníka z Dýšiny 25 a Marie Šikové), oo **Anna Štruncová** vdova po Martinu Štruncovi rolníku z Dýšiny 25, dcera Pavla Nového z Dýš. 24.

1885 **Šašková Alžběta** (dc. Václava Šaška, rolníka z Dýšiny 25), oo **Josef Trejbal** z Liblína, mlynář v Bukovci.

Rodina Bartoloměje Šaška (AK)

1890 **Bartoloměj Šašek**, ž. **Anna**, děti **Dominik, Jaroslav, Marie**, dále **Dlouhý Václav** čeledín, **Veronika Hegnerová** služka (sčítání lidu).

Po r. 1895 tu byl pekařem také **J. Ramajzl** (kron.).

1900 **Bartoloměj Šašek**, ž. **Anna**, děti **Dominik, Jaroslav, Vojtěch, Václav, Marie, Josef**, díle oráč **Josef Vitoušek** z Žitína u Nepomuku, služka **Marie Nováková** z Hrádku (sčítání lidu).

1910 **Bartoloměj Šašek** selská živnost, ž. **Anna** z Božkova, děti **Jaroslav** voják, **Vojtěch, Marie, Josef, Barbora Rendlová** služka z Líšťan, **Jan Beneš** kočí z Mlázov (sčít. lidu).

1918 Bartoloměj Šašek starosta (sv. oo).

V roce 1907 nastoupil **Dominik Šašek** (syn **Bartoloměje**) do služeb města Plzně na městský lesní úřad. V té době zde působil jako vedoucí hospodář plzeňských lesů Ing. **Josef Sigmond** (1868–1956). Dominik Šašek byl jeho zástupcem a po Sigmondově odchodu v r. 1926 byl jmenován lesním radou města Plzně. Dominik metody svého předchůdce dále rozvinul a obohatil. Zajímal se hlavně o hospodářskou úpravu (zařízení) lesa a vynalezl velmi rychlou metodu odhadu hmoty lesních porostů na základě součtu průměrů, měřených v prsní výšce kmene. Publikoval ji v *Lesnické práci* z r. 1928, je citována ve všech lesnických odborných studiích. Dominik Šašek dále sestavil mapy všech polesí s vyznačením lesních typů. Dlouhá léta žil v hájence v lese Pytli. Pohřbený je i s manželkou na dýšinském hřbitově. (AK)

Ze vzpomínek p. Hoštičkové 2002 – děti Bartoloměje Šaška:

- **Dominik** byl lesní rada
- **Josef** – oženil se do Chrástu, neměl děti
- **Jaroslav Šašek** – zůstal na statku, oženil se s **Magdalenou Krauzovou** z Ejpovic. V té době koupil jeho otec statek čp. 71 a zbytek rodiny se tam odstěhoval. Měli dceru **Milenu Šaškovou** (bydlí v Plzni, ta má syna Oldřicha). Dceru **Jiřinu Šaškovou** (provd. **Čechurovou** na statek čp. 27, synové 1 **Jaroslav Čechura** – zůstal v D 56, žena Irena, syn Petr Čechura, 2 **Vojtěch Čechura** -ž. Mirka Krocová, syn Vojtěch, dc. Barbora)

1920 Jaroslav Šašek rolník, syn Bartoloměje Š. a Anny Ženíškové z Božkova, oo **Magdalena Krauzová** z Ejpovic.

1920 Václav Šašek syn Bartoloměje, oo **Kateřina Krásná** z Dýšina 41.

1921 Bartoloměj Šašek, ž. **Anna** z Božkova, dále syn **Jaroslav Šašek**, ž. **Majdalena** z Ejpovic, dále **Jan Beneš** svobodný chasník z Mlázov u Klatov, kočí, **Marie Tomajerová**, **Marie Lišková** z Hrádku, služky (sčít. lidu).

1923 Šašková Marie dcera rolníka Bartoloměje Š., oo **Václav Vlach** obchodník v Plzni, původem z Blovic.

V r. **1926** pekárnu pronajali **Josefu Lipmanovi**, který živnost později přenesl do svého domu čp. 74. Pekárnu pak provozoval **Jindřich Ernest** (kron.).

Pekařství třicátá léta (VČ)

1929 Jaroslav Šašek pekař, stavební úpravy chléva a komor pro personál, žena **Magdaléna** (stav. arch.).

1936 Jaroslav Šašek a Magdaléna (parcel. Protokol OÚ).

1937 Jaroslav Šašek (stav. arch.).

1948 Jaroslav Šašek rozšiřuje vrata do usedlosti o 1m. Změnil se i tvar brány ze zaklenuté na bránu s plochým překladem. (stav. arch.).

1959 Jaroslav a Magdaléna Šaškoví, výkup polí pro vojenskou stavbu a také hrudkovny (stav. arch.).

Na konci šedesátých let předala **Magdalena Šašková** usedlost vnukovi **Jaroslavu Čechurovi** z Dýšiny 27. Měli údajně sad s více jak 50 ovocnými stromy. Sedmdesátá léta a později **Jaroslav Čechura** (pam.)

2023 majitel **Petr Čechura** (cuzk)

Magdaléna Šašková rozvázela pečivo autem (VČ)

Schéma části rodu Šašek:

2 Pavel Šašek, větev dýšinská (z čp. 4, 9, později 20, 38, 25, 59, 56, 44, 40, 19) (+ 1759, 72 let, bývalý zasloužilý šafář panství plzeňského). Rodina Pavla Šaška patrně nějaký čas bydlela v Dýšině čp. 4 (dvoře Vlčkovském, odkud pocházela jeho žena), pak v i Doubravce kde byl šafářem (viz gr. kn. čp. 8 rok 1726) a v r. 1734 převzal **čp. 9**

1712 oo **Voršila roz. Vlčková** (dc. Ondřeje Vlčka z Dýšiny čp. 4)

3 Martin Šašek, n. 1728, 1748 oo **Dorota** dcera rychtáře **Zimunda Maura** a Kateřiny

• **4 Pavel Šašek**, n. 1770, **Dýšina 9**, oo **Marie roz. Bartovská**

• • **5 Tadeáš Š.**, n. 1797, **Dýšina 20**, oo 1819 **Anna roz. Kuštejnová**

• • • **6. Vojtěch Š.**, n. 1834, **Dýšina 20**, oo Alžběta roz. Klimešová z Újezda

• • • • **7 Martin Š.**, n. 1872, **Dýšina 38** (hospoda na návsi), Alžběta roz. Vacková

• • • • • **8 Jaroslav Vojtěch Š.**, n. 1908, **hospoda na návsi Dýšina 38** oo **Anna roz. Čechurová**

• • • • **6. Václav Š.** n. 1831, **Dýšina 25**, oo **Marie roz. Šiková, vdova Štruncová**

• • • • • **7 Vojtěch Š.** n. 1852, **Dýšina 59** („U Šmídů“) oo **Anežka Koutská** z Litohlav

• • • • • • **8 Magdalena Š.** n. 1875, oo Kalašová

• • • • • • **8 Barbora Š.**, n. 1877 +

• • • • • • **8 Marie Š.**, n. 1878, oo Černá

• • • • • • **8 Anežka Š.**, n. 1882 +

• • • • • • **8 Anežka Š.**, n. 1883, oo Josef Stanislav Zíka z Prahy

• • • • • • **8 Josef Š.**, n. 1886, **Dýšina 59**, oo Marie Dědková Plzeň

• • • • • • **8 Emilie Š.**, n. 1888, oo bratranec Dominik Šašek, syn Bartoloměje, n. 1885, **lesní rada města Plzně**

• • • • • • • **8 Vojtěch Václav Š.**, n. 1890

• • • • • • • **8 Marta Š.**, n. 1898 +

• • • • • • • **8 Božena Š.**, n. 1898 +

• • • • • • • **7 Bartoloměj Š.**, n. 1857–1830, **Dýšina 56**, 71, oo Anna Ženíšková z Božkova (+1934 Dýšina 56, 74let)

• • • • • • • • **8 Ing. Dominik Šašek** n. 1885, **lesní rada města Plzně**, oo Emilie roz. Šašková, sestřenice

• • • • • • • • • **9 Jiřina Š.** n. 1909, + 1918 (špan. chřipka)

• • • • • • • • • **9 Marie Š.**, n. 1910 +

• • • • • • • • • **9 Miroslav Š.**, n. 1911, **lesník**, oo Marta Hošťálková

• • • • • • • • • **9 Stanislav Š.**, n. 1918, **ekonom**, oo Olga Zíková

• • • • • • • • • **8 Vojtěch Š.**, (1891–1929)

• • • • • • • • • **8 Jaroslav Š.**, n. 1888, **Dýšina 56**, **pekař, zemědělec**, oo Magdaléna

- Krauzová (+1994 Dýšina 56, 102 let)
- 9 Emilie Š., oo Oldřich Šašek
- 9 Jiřina Š., n.1923, oo Vojtěch Čechura z Dýšina čp. 27
- 10 , oo
- 10 , Dýšina 27
- 9 Jaroslav Š. n.1929, oo Marta, Ejpovice
- 8 Marie Kateřina n. 1896, oo Václav Vlach z Plzně
- 8 Václav Šašek (1893–1923), oo Kateřina Krásná, bydleli (Dýšina 71?)
- 8 Josef Šašek (1900–1976)
- 6. Josef Š., n. 1824, oo Marie roz. Šiková, vdova Štruncová (vzala si ho po smrti
- Václava Š.) bydleli Dýšina 56

Mlýn Josefa Prokopa a restaurace U Šmídů kolem r. 1992 (OÚ)

Čp. 57, hut'ský drážní domek (dříve č. 92, 83)

Domek byl postavený v rámci stavby železnice v r. 1862. Do r. 1808 měla číslo 57 chalupa v Nové Huti po r. 1808 očíslovaná čp. 19.

1864, 1865 Josef Veiner, hlídač na dráze ze Zaječova u Zbiroha.

1869 František Vodička, hlídač na dráze, Stelčoves, žena Františka, děti Josef, Marie, Majdaléna, Barbora (sčítání lidu).

1880 Vojtěch Černý ze Strápole hlídač na železnici, ž. Kateřina z Dýšiny, děti Rudolf, Ludvík, Růžena, nevlastní dcera Anastázie Fričková.

1890 František Sigr, narozený 1850 v Chrástu, hlídač železných drah, jeho žena Anna narozená 1856 v Dýšině, děti Bohumil, František, Anna a Růžena (sčítání lidu).

1900 František Sigr, hlídač na dráze, žena Anna, děti Anna, Bohumil, František, Růžena, Ludvík, Marie (sčítání lidu).

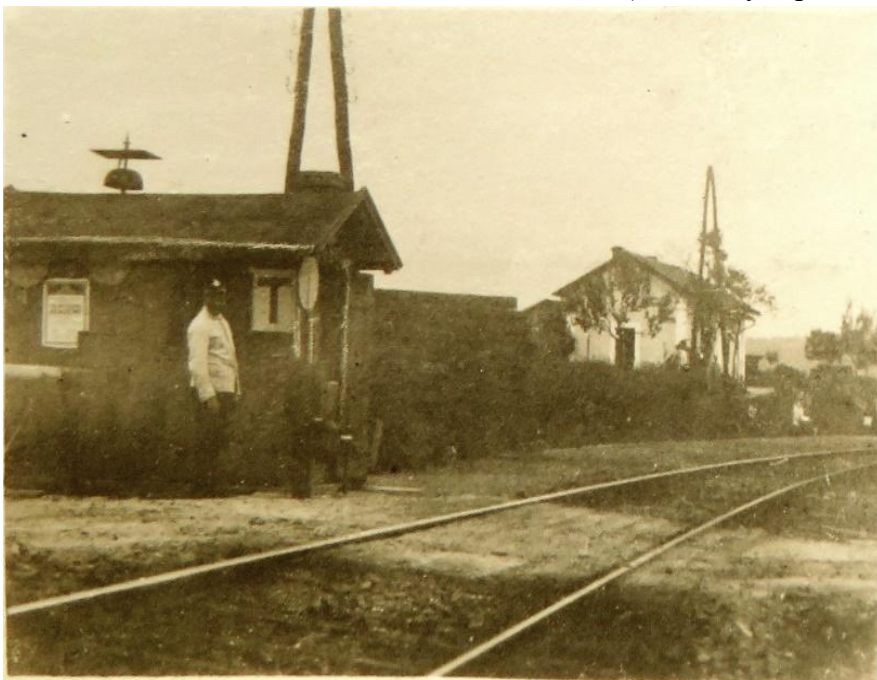
1910 František Sigr, žena Anna, děti František-zámečnick, Ludvík-dělník na dráze (nezvěstný v první sv. válce), Marie (sčítání lidu).

1918 Václav Habrych, železniční zřízenec (žení se).

1921 Václav Lepíček srážník tratě původem z Rokycan, ž. Marie z Těnovic (sčít. lidu).

1918–1927 Václav Lepíček, drážní hlídač (kron. Maur).

Detail staré fotografie zachycující vlakovou zastávku, přilehlé budovy, v pozadí strážní domek čp. 57 a šraňky chránící silniční přejezd. Zastávka fungovala od r. 1918 do r. 1927, kolem se povrchově jezdilo z Dýšiny do Nové Hutě, protože podjezd — viadukt ještě nebyl.

Později užívali k bydlení Šroubkovi (František st. a Božena Šroubkovi, stav. arch. k NH čp. 73)

1963 koupili domek od drah manželé Antonín Lívanc a Anna Lívancová roz. Mulačová, bydleli tam už dříve, dlouholetý zaměstnanec drah, jejich dcera Marie Fontánová.

Od r. 1990 do současnosti tu bydlí v přestavěném domě rodina Karla Šebesty (pam.).

Nahoře domek před rekonstrukcí kolem r. 1990 (KŠ), vpravo v pozadí drážní domek v třicátých letech, sázení stromků u cvičiště (OS).

Čp. 58, horomyslický drážní domek, (také č. 91, 81)

Domek byl postavený v rámci stavby železnice v r. 1862. Do r. 1808 měla číslo 58 chalupa v Nové Huti, po r. 1808 očíslovaná čp. 18.

1864 Lorenz Mach, hlídač na dráze, žena Majdaléna Šimáková z Újezdu u Přeštic.

1864 Václav Tomášek, hlídač na dráze z Makova Klatovsko.

1869 Štěpán Blahuta, dělník při dráze, žena Johanna, děti Josef, Anna, Žofie (sčít. lidu).

1880 Prokop Vintr, Merlice u Bíliny, hlídač na železné dráze, ž. Marie z Vepřku u Velvar, děti František a Josef n. v Roudnici, Augustina, Terezie, Antonie nar. v Holešnej u Stoda.

1890 Prokop Vintr, strážník na dráze, žena Marie, děti Terezie, Antonie (Marie zemřela 1891, 60 let) (sčít. lidu).

1900, 1906 Matěj Černý z Praskoles, hlídač na dráze, žena Barbora, děti Josef, Barbora (sčít. lidu, mat.).

1910 Matěj Černý, strážník na dráze, žena Barbora z Březí u Blatné (sčít. lidu).

1912 Matěj Černý strážník na dráze (sv. oo).

1921 Matěj Knedlík ze Sťrapole, železniční dělník, ž. Alžběta z Bušovic, děti František slévač železářny Horomyslice, Václav učeň zámečnická Firma Josef Kříž Plzeň, Anna (sčít. lidu).

1929 Stanislav Knedlík, zámečnick české dráhy, syn Matěje Knedlíka zřízence drah Dýšina 58, narozený ve Smědčicích, oo Alžběta Lišková z Dýšiny 63 (také 61, potomek pastýřů Lišků z Dýšiny čp. 18).

1927 Matěj Knedlík hlídač na dráze (sv.oo).

1930 Stanislav Knedlík, syn Matěje Knedlíka ze Sťrapole, zřízenci drah.

Posledními obyvatelé byli Harangovi, zbouráno kolem r. 2020.

Více viz Nové dýšinské historické střípky č. 30 Železnice v okolí Dýšiny

Nehoda rychlíku u horomyslického strážního domku r. 1990. Dobře utajená, málo z místních o ní vědělo. Likvidovali to vojáci a když to někdo chtěl fotit, tak bylo zle (MPM)

Čp. 59, hořejší hospoda, U Šmídů

Objekt vznikl jistě po r. 1862 (stavba železnice – viz předešlá dvě čísla), tedy odhaduji vznik objektu na rok **1863**. Před r. 1808 měla čp. 59 krátce chalupa, která po tomto roce dostala čp. 34 – chalupa směr Nová Huť.

Od **1853** (? spíš bych řekla **1863**) vlastní dům **Václav Šašek a Marie roz Šiková**, vdova Štruncová. (Krýs.)

1867 vdova **Marie Šašková** vlastní objekt hospody čp. 59 (Krýs.).

1869 **Josef Pistorius** hostinský, ž. **Marie**, oba z Žebráku u Hořovic, děti **Petr, Václav, Josef, Marie, Josefa** (oo 1871 Eduard Schützmaister cukrář a měšťan v Plzni, mat.), **Rosálie**, děti narozené v různých místech (sčít. lidu).

1880 **Vojtěch Šašek**, hostinský (n. 1852, z větve potomků Pavla Šaška, viz genealogický rozpis rodu Šašků u usedlosti čp. 25 a 56!), ž. **Anežka (Koutská)** z Litohlav, děti **Majdalena, Marie, Barbora**, dále

Martin Brožík, služebný (nar. 1867, Sedlecko), **Anna Kopecká** z Dýšiny, služebná (sčít. lidu).

Od **1882** (?) **Vojtěch Šašek** (Krýs.).

1890 **Vojtěch Šašek** řezník a hostinský (jeho zeť Dražský měl hospodu na návsi č.p. 38), ž. **Anežka Koutská** z Litohlav, děti **Majdalena, Marie, Barbora, Josef, Vojtěch, Anežka, Emilie**, dále **Krocová Marie** služebná z Bušovic (sčít. lidu)

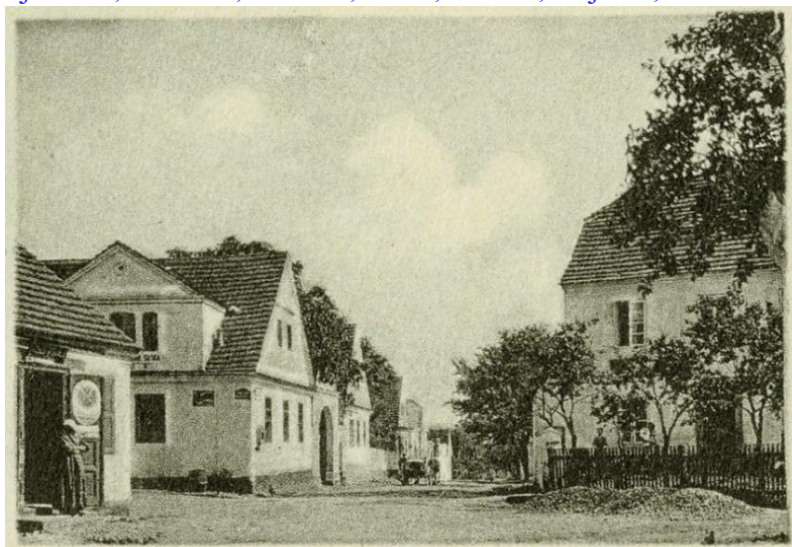
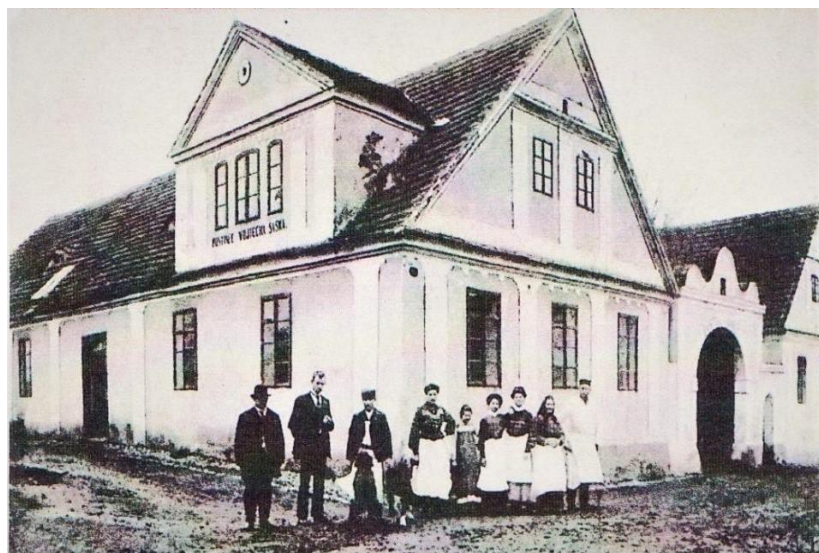
Kolem r. 1900 (AK)

1900 **Vojtěch Šašek**, ž. **Anežka**, děti **Majdalena, Barbora, Anežka, Josef, Emilie, Vojtěch, František, Alžběta** (sčít. lidu).

1905 **Vojtěch Šašek** hostinský přistavuje maštal a místnost na porážku dobytka.

1910 **Vojtěch Šašek** z Dýšiny, živnost řeznická a hostinská, ž. **Anežka** z Litohlav, **Martínek František** řeznický pomocník z Dýšiny, **Pech Emil** řeznický učeň ze Štěnovic, **Ježková Antonie** služka pův. Křiše (sčít. lidu).

Detail staré pohlednice (OS)

Vojtěch Šašek, n. 1852 (syn Václava a Marie r. Šikové), **Dýšina. 59**, oo Anežka Koutská z Litohlav, jejich děti (Krýs., mat.):

- **Magdalena Š.** n. 1875, provd. Kalašová
- **Marie Š.**, n. 1878, provd. Černá Strápole
- **Anežka Š.**, n. 1883, oo Josef Stanislav Zíka z Prahy
- **Josef Š.**, n. 1886, **Dýšina 59**, oo Marie Dědková Plzeň
- **Emilie Š.**, n. 1888–1955, provdána za svého bratrance **Dominika Šaška** syna Bartoloměje Šaška, pekaře v č. 56 a 71 u Šimánků. Matka Stanislava Šaška
- **Vojtěch Václav Š.**, n. 1890

Podle obecní kroniky Vojtěch Šašek prodal hospodu v roce **1913 Václavu Šmídovi**, který provozoval hospodu až do roku **1928**, když to převzal jeho syn **Bohumil**.

Vzpomínky p. Hoštičkově:

Václav Šmíd v r. **1928** předal živnost nejstaršímu synovi z prvního manželství **Bohumilovi**. Z prvního manželství měl ještě syna **Václava Šmída**, který se oženil do Ejovic, kde měl řeznictví. Starý pán si koupil domek v Nové Huti 30, tam si zřídil také řeznictví. V rybníčku Na Krásné lámali led, a dávali do sklepů chladírny pod čp. 59. **Paní Šmídová** pocházela z Mlečic. Měla sestru **Marii**, která nemohla po pádu z kola ohnout koleno. Provádala se za p. **Klementa**. Měli syny, dvojčata **Bohumila a Miloslava**. Šmídovi (Bohumil a Anna) je měli rádi, protože neměli vlastní děti.

Starý pán Václav Šmíd měl ještě dceru **Annu** provdanou za pekaře **Ernesta** a syna **Antonína**, který bydlel ve Stodě (Hoštič.)

1914 Václav Šmíd (sv. oo), žádost o přístavbu sálu (stav. arch.).

1917 Václav Šmíd, řezník a hostinský (sv. oo).

Detail staré pohlednice kolem 1920 (OS)

1920 Bohumil Šmíd, řezník (sv. oo).

1921 Václav Šmíd Vojenice u Zbiroha řezník a hostinský, ž. **Františka** Hřebečníky u Křivokláta, děti **Bohumil**, řeznický tovaryš v podniku otce, **Vojtěch** student obchodní akademie v Plzni, **Václav**, **Anna**, **Antonín**, **Čechurová Zdeňka** z Hořan u Mostu,

služka, **Václav Bláha** řeznický učeň u Václava Šmída, Chlum u Zbirohu (sčít. lidu).

Bohumil a Anna Šmídovi (MT)

1924 Václav Šmíd řeší přístavbu krámu a komory u štítové zdi sousedního domu čp. 75, nakonec se asi neuskutečnilo. (stav. arch.).

1929 Bohumil Šmíd přestavěl objekt na sál s jevištěm, krám, lokál, kuchyni a hyg. zázemí. (staveb. arch.).

1936 Bohumil Šmíd a Anna (parcel. protokol OÚ).

1937 Bohumil Šmíd, rozšíření jeviště a rekonstrukce WC.

Seznam hostinských v druhé půlce 20. stol: Bohumil a Anna Šmídovi, pak (pořadí?) Václav Jiroch „Bratr“, Josef Petko, Jan Rýdl, (pam.).

Rok 1959 (PV)

1979 Jednota spotřební družstvo Plzeň-sever sídlem Plasy, opravy objektu (stav. arch.).

Po r. 2000 Tomáš Zdeněk, Pavel Zdeněk (pam.).

2023 majitel Sozanskyy Andriy (cuzk).

Informace od Vladana Klementa:

Manželé Šmídovi provozovali hostinec a řeznictví i po válce, než jim byl objekt znárodněn, potom byla provozovatelem Jednota Spotřební družstvo Plasy. Na počátku 80. let provedli rekonstrukci objektu. Byla vyměněna okna za menší, upraven sál, přistavěny záchody, kuchyňka a sklad zboží. Takto hospoda fungovala do jara 1990, kdy byla uzavřena a začaly restituční tahanice. V letech 1992 a 1993 tam ještě byly jednorázové akce na sále, ale hospoda už byla uzavřena. Při úplně poslední akci došlo k havárii vody, která vytopila celý objekt, sklepy byly zaplavené po okraj, byla úplně zničena parketová podlaha v celém sále. Hospodu se již nepodařilo otevřít. Objekt později vyhořel, při snaze o rekonstrukci se stala i havárie stropů a objekt byl dlouho neopravený....

Rok 1992, oprava silnice a chodníků (OÚ)

Vzpomínky Jiří Hanzlík:

Chodil jsem do džbánu pro pivo, hospodský byl Petko, taky hrál fotbal, na sále byla kamna na topení, pořádaly se zábavy, divadlo, dětské maškarní bály, tak rok 1972 po

nové rekonstrukci výčepu i sálu, zmizelo pódium s oponou (od dýšinských ochotníků), nově byl vytvořen pouze takový můstek pro kapelu. Pamatuji se taky, že se chodilo dolu. Spousta kluků z Dýšiny se tu loučilo před odchodem na vojnu, třeba Honza Stružka 1982. Čepoval tam taky pán, co pak bydlel naproti na rozcestí v tom dnešním penzionu...

Podoba domu kolem r. 2021 (PV)

Kolem požáru restaurace se objevilo mnoho neprokázaných a nepravdivých fám, např. o úmyslném zapálení někým z rodiny Klementů, ovšem pravdou asi bude, že k požáru došlo nedbalostí kohosi v poloopuštěném objektu („blbostí člověka, všichni ví kterého, ale Klement to nebyl...“, i. pam.)

Pohlednice, ul. V. Brožíka, pohled od Kyšic (OS)

Čp. 60, chalupa

Vznikla kolem r. 1865. Chalupa směr Kyšice, pravá řada. Do roku 1808 měla čp. 60 chalupa v Nové Huti, která po tomto roce dostala číslo 8 (obchod, hostinec, dnes „kachlák“).

1869 Václav Šnepergl, pův. Ejpovice, ž. Majdaléna, děti Vojtěch, Josef. Dále Josef Čtrnáct (syn Jiřího a Markyty Šrámkové čp. 28) pův. Dýšina, ž. Marie, děti Martin n. 1849, Josef n. 1862, Markéta 1852, Anna 1854, Marie 1864, Alžběta 1867 (sčít. lidu). Pozn. Josef Čtrnáct bydlel taky v čp. 16 a 58. první žena Barbora Radlová zemřela při porodu v r. 1857, druhá žena byla Marie dc. Vojtěcha Maura z čp. 33.

1880 objekt psaný jako neobydlený.

1886 Václav Kopecký, dělník, syn domkáře Josefa Kopeckého z Dýšiny 60, oo Alžběta Hejretová ze Sence.

1890 Alžběta Kopecká vdova, děti František, Marie, Kopecká Majdaléna matka, Barbora vnučka (sčítání lidu).

1896 Anna Vitoušová žádá o povolení stavby chlévů.

1900 Dominik Racek, ž. Anna, děti Kateřina, Marie, dále Hugo Schusterl tovaryš z Maschau Podbořany (sčítání lidu).

1910 majitel Jan Knedlík ze Strápole, bydlí tam Josef Suchý z Libice u Mělníka, ž. Anna z Citov u Mělníka, děti Josef, Marie, Bohumil, Jarmila, dále Martin Čtrnáct z Nové Huti, zedník, ž. Marie (Tottová) z Kyšic nádenice, děti Marie, Anna, Barbora, pracují jako služky, Josef slévačský učeň, Růžena, vnuk Jaroslav. (sčítání lidu).

Plánek ze stavebního archivu obce.

1913 Václav Spíral nádeník z Vochova, oo 1913 Marie Čtrnáctová, dc. zedníka Martina Čtrnácta Dýšina 60.

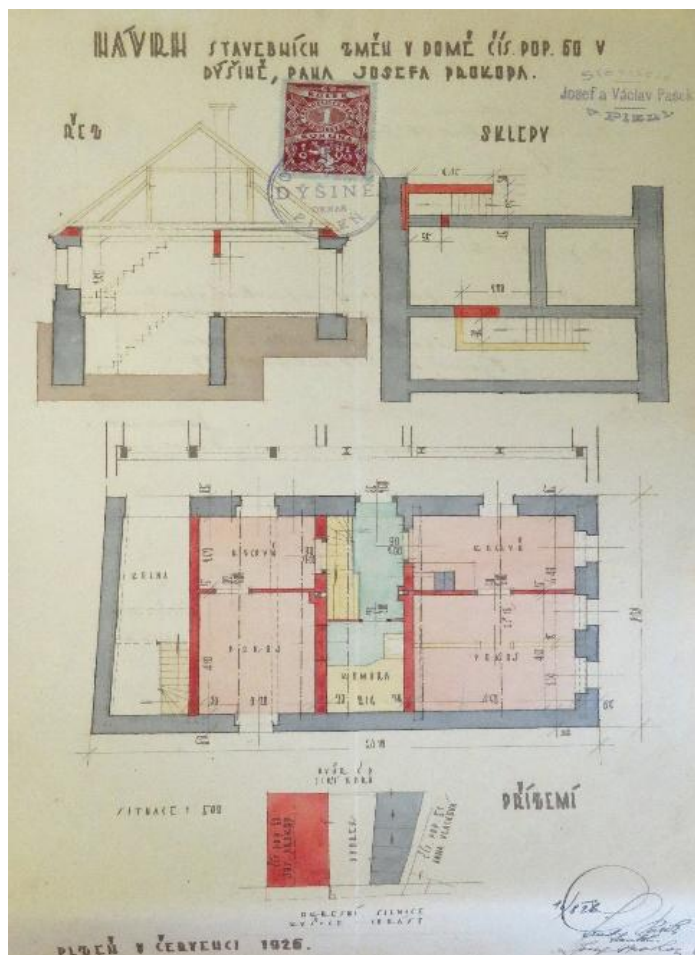
1921 majitel Václav Beránek, bydlí tam Václav Skolka pův. Ejpovice, slévač u f. Suchý, Jouza, Čáp v Chrástu, ž. Růžena, děti Rudolf, Václav, Růžena, Jaroslav, Pavlina, Marie, dále Jan Šik strojník,

v lopatárně Šimona Semlera v Nové Huti, pův. Bušovice, ž. Marie z Křiší, děti Josef učeň Suchý Jouza Čáp Chrást, děti Bohumil, Jaroslav, František (sčít. lidu).

1924 Josef Prokop přistavuje garáž na nákladní auto (stav. arch.).

1926 Josef Prokop, ž. Anežka roz. Nová žádá o stavební změny v domě (stav. arch.).

1932 Josef Prokop mlynář z el. mlýna (čp. 75) žádá o povolení zřízení studny u jeho domku čp. 60 (stav. arch.). 1936 Prokop Josef a Marie (parcelní protokol OÚ).

Ve štítu domu byly původně 3 okna – podoba v r. 1937 (album rod. Kejíkovy OÚ)

Pro srovnání současná podoba ze stejného úhlu (2023)

Domek koupili manželé [Prokopovi](#), když se přestěhovali z Úval. Chtěli ho přestavět, ale z nedostatku místa od toho upustili. Syn [František](#) n. 1897 padl v první sv. válce, [Alžběta \(Berta\)](#) n. 1906, byla provdaná [Vraštilová](#), [Josef](#) n. 1900 (Hoštič.)

Sedmdesátá léta a později [Josef Prokop](#) z Dýš. 75, [Ladislav Prokop](#) Plzeň, [Berta Vraštilová roz. Prokopová](#) Dýšina 198, [Vladimír Vraštil](#) Kladno, [Josef a Zdeňka Prokopovi](#) z D 60 (pam.)
2023 majitel [Kamil Prokop](#) (cuzk)

Čp. 61, chalupa, ul. V Brožíka

Vznikla kolem r. 1865. Směr Kyšice pravá řada. Do roku 1808 měla čp. 61 chalupa v Nové Huti, která po tomto roce dostala číslo 7.

1869 Josef Vitouš, nádeník na dráze ze Všenic, ž. Marie, děti Josef, Jiří, Anna, Marie, Majdalena, Kateřina, dále František Novák z Plzně, ž. Dorota, dále Jan Novák, ž. Anna, syn Jan, Anna, Barbora, Marie, Majdalena, dále František Honzík z Osek, ž. Marie z Nové Huti, děti František, Jan, dále Antonín Honzík, ž. Markéta děti Josef, Adam, Jan, Teresie, Markéta. (sčít. lidu).

1880 Josef Vitouš, nádeník, ž. Marie, děti Josef Marie Majdalena, Kateřina, Václav Tolar, havíř v uhelných horách, ž. Anna, příbuzný František Novák n. 1802, vdovec z Bušovic (sčít. lidu).

1881 Marie Vitoušová, dcera Josefa Vitouše domkáře, oo Václav Stružka, slévač z Chrástu.

1886 Magdaléna Vitoušová, dc. Josefa Vitouše, dělníka, oo Nový Martin horník ze Smědčic.

1890 Josef Vitouš, ž. Anna, děti Vojtěch a Martin, dále Josef Vitouš ze Všenic + Marie, dcera Kateřina (sčít. lidu).

1891 Kateřina Vitoušová dc. Josefa Vitouše, oo Josef Brožík kovářský dělník, syn Pavla Brožíka Dýšina 47, který byl pův. sedlák v Dýšině 27.

1900 Vojtěch Honzík, ž. Kateřina, František Herman za Skašova, ž. Marie, dále Václav Liška, ž. Barbora, děti Martin, Pavel, Václav, Anna (sčít. lidu).

1910 Kateřina Honzíková pův. Ejpovice, soukromnice, Václav Liška pův. Dýšina, nádeník, ž. Barbora roz. Plzáková (oo 1881 Hoštič.) z Ejpovic, syn Josef, vojín pěšího pluku, Václav nádeník, Anna, dále host Anna Suchá Štoky-Polná, na podpoře od obce (sčít. lidu).

Z paměti p. Hoštičkové 2002 – Liškovi měli děti:

- Martin Liška, který bydlel v pastoušce (pozn. v čp. 18, PV). On i jeho žena zemřeli, když byly děti malé. Jejich dcera Alžběta žila napřed u babičky s dědou a když vyrostla, sloužila u Šašků v čp. 56. Provádala se za Stanislava Knedlíka, který pracoval na dráze (pozn. v drážním domku čp. 58, PV). Knedlíkovi měli dcery Slávku, Anuš a Janu. Martin Liška měl ještě další dceru, která vyrůstala u příbuzných na Vitince a syna Bohumíra Lišku.
- Václav Liška, postavil si dům „Na Kopcích“ (pozn. čp. 132, PV), oženil se a měli dceru Marii provd. Štemberovou
- Marie Lišková, provdaná Radová do Kyšic. Měli syny Jaroslava a Josefa, a dceru Marii. Ta byla provdaná Beranová, postavili si domek „Na Kopcích“ (pozn. čp. 154, PV). Měli děti Marii Václava a Ladislava.
- Annu Liškovou, ta se provádala za Václava Koukolíka, mezi lety 1933–1939 dělal obecního policajta, nebyl zlý, ale přísný. Údajně se rozvedl, byl nějaký čas s jinou paní v Huti v hospodě a po válce odešel do pohraničí.

1918 Josef Liška, dělník u Škodů, bytem D 61, nar. D 63, syn Václava Lišky a Barbory roz, Plzákové, oo v Plzni, Ludmila Rybářová z Chotiné. (mat.).

1921 Václav Liška, dělník slévárna Eisner, Salcman Horomyslice, ž. Barbora z Ejpovic, syn Václav cídič odlitků Škodovy závody, Plzeň, dcera Anna, vnuk Bohumil Liška, vnučka Alžběta Lišková (sčít. lidu).

1921 Lišková Anna, Dýšina 61 dc. Václava Lišky, Dýšina 68, oo Václav Koukolík, topič Plzeň.

1927, 1929 Koukolík Václav (mat., stav. arch.).

1932 Václav Koukolík dělník (voleb lístek).

1936 Koukolík Václav a Anna (parcelní protokol OÚ).

1948 Václav Záluský (stav. arch.).

Padesátá léta a později Václav Záluský, pak Miloslava Záluská, Jaroslav Štrunc, Miloslava Štruncová (pam.)

2023 majitelka Kateřina Hadari Spálené Poříčí (cuzk).

Sbor dobrovolných hasičů r. 1928 (MT)

Zadní řada František Čechura, Josef Michl, Vojtěch Maur, stojící zleva Jan Šneberger, Alois Herejk, Pavel Martínek, ?, Václav Bláha, ?, Alois Starka, Jan Junk, Antonín Burián, Rudolf Racek, Vojtěch Ženíšek, Šašek. Vpředu František Kejík a Boháč. (BK)

Čp. 62, chalupa, ul. Do Křemší

Vznikl kolem r. 1866.

1869 Jan Fryček ze Strápole, ž. Markéta, děti Pavel, Bartoloměj, Václav, dále Martínek Martin, ž. Marie, děti Josef, Václav, Martin, Vojtěch, František, Barbora, Marie, Kateřina (sčítání lidu).

1880 Jan Friček, ž. Markéta, syn Bartoloměj, Václav, služebná Marie Čechurová (sčítání lidu).

1881 Václav Friček, chalupník Dýšina 62, Alžběta Šašková z Dýšiny 20.

1890 Ján Šedivec ze Sedlecka, ž. Anna, děti Josef, Václav, Marie, Barbora, dále Jan Fryček, ž. Markéta, dále Anna Nováková, syn Jan (sčít. lidu).

1900 Ján Šedivec, ž. Anna děti Josef, Václav, Marie, Barbora, Anna, dále Jan Fryček ze Strápole (sčítání lidu).

1910 majitel domu Antonín Škabra, bydlí tam Antonín Liška pův. Dýšina nádeník, ž. Majdaléna pův. Vitinka, děti Jaroslav, Marie, Alžběta, dále Majdaléna Čtrnáctová pův. Dolany, syn Josef, matka Františka Čtrnáctová, pův. Dolní Stupno, švagr Václav Čtrnáct pův. Dýšina obuvník, dále Šneberger Jan z Tiškovice u Prahy cihlář + Alžběta-Majdaléna z Druztové, syn Josef nar. Kyšice, Antonín, dále Veringer Václav pův. Lhota u Horažďovic, chalupnická živnost, ž. Barbora z Chrástu, syn Václav, dále Jan Šedivec ze Sedlecka, ž. Anna ze Smědčic, dcera Anna služka (sčítání lidu).

1915 Anna Šedivcová, dc. dělníka Jana Šedivce a Anny Vlčkové z Dýš. 49, oo Alois Stružka pivovarský dělník z Chrástu.

1915 Václav Veringer chalupník (sv. oo).

1921 Václav Veringer Lhota u Hořovic, rolník, ž. Barbora, děti Václav, Anna, Josef, Marie, tchán Jan Šedivec pův. Ledce, ž. Anna (sčít. lidu).

1936 Štrunc Václav a Aurelie z Nové Huti 19, Heidenreich Josef a Anna (parcelní protokol OÚ).

V kolem šedesátých let tu bydlí Štruncovi (ZK).

Vzpomínky p. Hoštičkové:

Dříve tu bydleli Šedivcovi. Měli dva syny a tři dcery:

- Jedna z nich byla paní učitelka Krbečková, (pozn. Šedivcovi i ona pak bydleli v čp. 80, PV)
- druhá bydlela Na Kopcích (pozn. čp. 162, PV), provdaná Stružková (ta měla dceru provdanou Synáčovou a po ní vnučku provd. Havlíkovou) Havlíkovi dům prodali (čp. 162) a odstěhovali se do Havířova.
- Třetí dcera Barbora si vzala rolníka p. Veringera, který chtěl větší hospodářství a tento domek prodal Heidenreichovi (pozn. a odešli hospodařit do čp. 66, PV). Ten si později postavil nový domek (pozn. čp. 173 směr Do Křemší) a sem se nastěhovali Štruncovi z Nové Hutě, (pozn. bydleli v Huti v čp. 19).

Štruncovi měli syna Miroslava a dcery Marii a Růženu, které se říkalo Pepina.

Po r. 2000 Ludmila Chýlová (pam).

2023 majitelka Chýlová Ludmila z Plzně (cuzk).

Čp. 63 chalupa, ul. Do Křemší

Do Křemší levá strana. Chalupa vznikla krátce před r. 1869.

1869 František Fail, zedník z Dýšiny, ž. Anna pův. Hrádek, děti František, Josef, Václav, Barbora, Kateřina, dále Jílek Josef, děti Josef, Kateřina, Marie, Majdaléna (sčít. lidu).

1880 Anna Nováková nar. Partoltice u Žinkov, porodní pomocnice, děti Jan Novák obuvnický tovaryš, František, Barbora slouží v polním hospodářství, Marie, Majdalena, Johana Šnajdrová nar. r. 1818 v Plzenci, syn Ludvík Šnajdr nar. Nová Huť slévačský tovaryš, syn od dcery Eduard Šnajdr.

1872, dále Petr Čtrnáct, zednický tovaryš, ž. Kateřina nar. v Nové Huti, syn Martin, František Ján, dcery Kateřina, Marie, všichni narozeni v Nové Huti (sčít. lidu).

1884 Martin Čtrnáct, horník (syn Josefa Čtrnácta zedníka z Dýšiny č.p. 60 a Barbory Rádlové), ž. Františka Žižková z Dolního Stupna.

V tomto roce se jim tu narodil Václav Čtrnáct, významný regionální historik a archeolog, který později prováděl archeologické výzkumy mohylových pohřebišť v Dýšině, Nové Huti, zaniklé vsi Kokot, ale také na Nové Hospodě, Vrhavči atd. Po válce se snažil o rekonstrukci poničených sbírek muzea a o popularizaci archeologie ve školách a mezi veřejností. Byl autorem mnoha expozic Západočeského muzea, kde byl velmi vážený. Provedl odbornou korekci smyšlených zápisů v obecní kronice k historii naší obce, které odpovídají skutečnosti.

1884 Marie Nováková, dc. cihláře Jana Nováka, oo Winter František výpomocný železniční strážník z horomyslického wechtru, původ Teplicko (později v r. 1887 oo Marie Riedlová z Chrástu, působil v Hořovicích na wechtru).

1890 Anna Nováková, dále Václav Liška, ž. Barbora, děti Martin, Josef, Alžběta, dále Pechanová Kateřina z Bíluk (sčítání lidu).

1900 Karel Tomajer Kamenný Újezd, ž. Kateřina z Újezda, děti Josef, Marie, Anna, dále Toman František ze Strakonic, ž. Františka, syn Václav, Čtrnáctová Františka syn Josef (sčítání lidu).

1902 František Toman dělník, (syn Tomáše Tomana nádeníka z Voseka a Marie Kotounová z Čekaníc), oo Františka dcera Matěje Vajze kočího na Bertíně u Kralovic, nar. František (ten oo 1925 Anežka Bláhová).

1906 Josef Čtrnáct, Liška Martin (sv. oo).

1910 Tomajer Karel pův. Rokycany, dělník v pivovaře, ž. Kateřina pův. Dýšina, děti Josef dělník v pivovaře, Marie, Anna, František, dále Heřman František pův. Skašov u Přestic slévač, syn Karel (sčít. lidu).

1914 Jaroslav Liška, syn dělníka Martina Lišky.

1921 majitel domu Antonín Škabra, bydlí tam, Majdalena Čtrnáctová, vdova, pomocná zemědělská dělnice v usedlostech, syn Josef, Storoscuk Teodor, podnájemník, Mossarovanka Bukovina, horník důl v Kyšicích, Jan Kouřim z Dýšiny předák pomocných dělníků Škodovy závody (později v čp. 87, ž. Marie z Bukovce, děti Josef, Jaroslav, Marie, dále Martin Čtrnáct, zedník u Václava Čechury v Plzni, ž. Marie z Kyšic, syn Josef Čtrnáct invalida, trafikant (trafika u staré školy) dříve slévač, vnuk Jaroslav,

syn [Václav Čtrnáct](#) dále [Lišková Barbora](#) vdova podnájemnice, [Bohuslav Liška](#), všichni tři příslušní do Skočic, vdova s důchodem po vojáku, dále [Kateřina Tomajerová](#) nar. Dýšina děti [Josef](#) dělník železniční dílny Plzeň a [Růžena](#), dále [Heřmanová Marie](#) vdova zemědělská pomocnice, syn [Karel](#) kreslič Škodovy závody v Plzni, oba narozeni v Dýšině (sčít. lidu).

1929 [Stanislav Knedlík](#), zámečník české dráhy, syn Matěje Knedlíka zřízence drah v Dýšině 58, narozený ve Smědčicích, oo [Alžběta Lišková](#) z Dýšiny 63.

1928 [Josef Šašek](#) rolník Dýšina 63 (sv. oo).

1936 [Antonín Škabra a Magdaléna](#) (parcelní protokol OÚ).

Podoba domu kolem r. 2009 (PV)

Bydlel tu [Vojtěch Smetana](#), dlouholetý knihovník zdejší knihovny (ZK).

Padesátá léta [Antonín Škabra](#), [Barbora](#) a [Václav Veringer](#), [Václav Škabra](#), [Anna Škabrová](#) nar. kolem 1910, syn [Václav Škabra](#), dcera [Libuše Anderlová](#), [Anna Škabrová](#) (pam.).

Ze vzpomínek p. Hoštičkové:

V prvním vchodě bydlel majitel [Antonín Škabra](#), švec, zvaný šustr, ke kterému půlka vsi chodila spravovat boty. Měl rád historii, hodně četl a **psal kroniku obce**. Sbíral různé odložené věci, když zemřel vyvezli to několika valníky (pozn. dnes by to byl možná poklad, PV)

Pan Škabra chodil do zahradní školky hlídat třešně, aby je nikdo neotrhal. Měl tam stan, kde spal. Školka (na rohu ul. Na Krásné, a Do Křemší) měla hradbu z cihel z dýšinské cihelny a dřevěná vrátka, takže ani nebylo vidět dovnitř. Škabra choval mnoho králíků, o které se pěkně staral.

- dcera [Alžběta](#) se provdala za [Jaroslava Kouřima](#), který byl léta starostou.
- syn [Jaroslav Škabra](#) bydlel napřed ve vedlejším vchodu a pak si postavil domek u plínrny plynu (pozn. čp. 199, PV).
- Syn [Josef Škabra](#) měl domek Na Kopcích (pozn. čp. 104, PV), když začal pracovat u policajtů odstěhovali se do Plzně. Do domku v Dýšině se nastěhoval až na důchod.
- Syn [Václav Škabra](#) zdědil stavení čp. 63, pracoval jako obchodní příručí, pak v ZKD Mýto. Po smrti rodičů se nastěhoval zpět do Dýšiny. Měl za ženu [Annu roz. Veringerovou](#), syna [Václava](#) a [Libuši](#) provd. [Andrlovou](#). Její syn si postavil vedle v zahradě dům.
- Syn [Antonín Škabra](#) byl „vojenský pán“, vždy přijel v uniformě s šavlí, bydlel tu nějaký čas za války. Měl dceru Věru.

Ve druhém vchodě vlevo bydlela sestra paní [Škabrové](#), paní [Hrdinová](#). Pán byl listonoš v Plzni, měli dceru Aničku, po válce se odstěhovali do pohraničí.

Ve vchodu rovněž bydleli **Choroušovi**. V malém bytečku měli děti Aurelii, Růženu, Štěpána, a další jménem nevím. Odstěhovali se po válce do pohraničí.

Po smrti **Škabrových** byl jejich byt nějakou dobu prázdný. Pro nedostatek bytů se tam nastěhovali manželé **Trčovi**. Pan **Trč** byl poštmistr a měli dcery **Ivanu** (provd. **Tauberová, Melicharová, PV**) a **Hanu** (provd. **Sopkovou**, dnes Kostelní čp. 425, syn Lukáš, PV). **Trčovi** pak pracovali na hrudkovnách a odstěhovali se do podnikového bytu.

Když se odstěhovali, tak byt dostal p. **Smetana** s rodinou (dříve čp. 51, PV). Pan **Smetana** býval kočím u sedláků, pak dělal na dráze a na důchod se staral o hřbitov a dělal hrobníka. Paní **Smetanová** pocházela ze Slovenska a česky nemluvila dobře. Rozvedli se a pak bydleli každý v jedné místnosti.

- syn **Václav Smetana** šel k námořní plavbě do Děčína a nebýval tu
- syn **Vojtěch Smetana** se rozhádal s rodiči, kteří údajně nechtěli, aby šel studovat a raději dělal řemeslo a nestýkali se do konce života. Pohřeb otce zřídil Václav a paní Smetanová zemřela v domovu důchodců v Liblíně. (Hoštič.)

2023 **Marek Anderle**, Dýšina (cuzk)

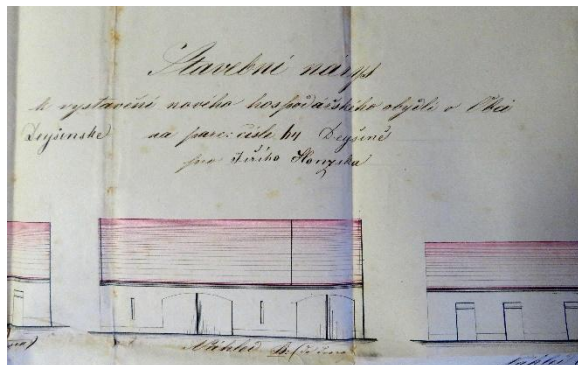

Ulice Do Křemší z výšky kolem r.2015 (HS)

Čp. 64, usedlost

Vlevo směr Kyšice.

1867 Jiří Honzík staví stodoly a hospodářské objekty (stav. arch., zatím nejstarší stavební výkres – viz dole).

1869 Jiří Honzík uhlíř pův. Chrást, ž. Kateřina, děti Prokop, Alžběta, Marie (sčít. lidu).

1880 Matěj Salcman, polní hospodářství, ž. Alžběta (pozn. dc. Martina Maura, i. Hoštič.), děti Josef, Marie, Anna, otec Martin Salcman, ž. Alžběta (sčít. lidu).

1890 Matěj Salcman z Hrádku, ž. Alžběta, děti Josef, Marie, Anna, Dorota, Alžběta, otec Martin Salcman, ž. Alžběta.

Z paměti p. Hoštičkové – děti Matěje Salcmana:

- Marie n. 1876, oo1906 Jan Fišer, měli syny Jana Josefa a Františka, ..., Zdvořanovi (pozn. z čp. 204, PV)
- Anna byla provdaná Řečická, bydleli v domku čp. 170, kde měli krámek. Zemřeli bezdětní.
- Dorota byla provdaná Finová, měla na návsi trafikou pronajatou od obce. Měla dceru Anežku provdanou Čonkovou, žila v čp. 72
- Alžběta si vzala vdovce p. Kestlera, který měl čtyři děti, (jedna dcera byla Burianová). Spolu měli dvě dcery Ludmilu provdanou Flajžhanzovou, jejíž muž pocházel z Kyšic, (pozn. bydleli v Dýšině čp. 84, PV) a Annu provdanou Štruncovou, muž z Č. Hrádku.
- František Salcman se oženil do Litohlav
- Josef Salcman převzal hospodářství čp. 64. Byla tam babička Salcmanová roz. Trnková, odtud se tam říkalo i U Trnků, to pojmenování si přenesli i do čp. 10

1900 Matěj Salzman, ž. Alžběta, děti Matěj, František, Alžběta (sčít. lidu).

1910 Matěj Salcman z Hrádku selská živnost, ž. Alžběta, děti Josef, Marie, Anna, Alžběta, František, matka Alžběta Salcmanová (sčít. lidu).

1914 Honzíková Kateřina roz Stupková (+ 64 let).

1917 Josef Salzman žádal o povolení stavby stájí pro koně (stav. arch.).

1919 Marie Plzáková dc. kováře Matěje Plzáka z Dolan, oo Matěj Šedivec rolník v Bukovci.

1921 Josef Salcman rolník nar. Dýšina, ž. Anna z Újezda, dc. Marie, Šnáblová Marie služebná z Újezdu (sčít. lidu).

1921 Matka Matěje Salzmana, Josefa Salzmanová, roz. Trnková z tohoto č.p. 64 zemřela v r. 1921 v 96 letech (kron.).

Kolem 1933 tady bydlí zámečník Václav Pešta (kronika).

V r. 1933 chalupnickou usedlost koupila rodina Vojtěcha Ženíška a Marie roz. Peštové, která dříve bydlela v čp. 10 (domy směnili a doplatili).

1936 Vojtěch Ženíšek (parcelní protokol OÚ).

*Rodina Salcmanova
před usedlostí začátek
dvacátých let (FV)*

Vzpomínky p. Vlasty
Hoštičkové:

Syn **Jiří Ženíšek**
převzal hospodářství,
oženil se s **Annou roz.
Vlčkovou** pův. z čp.
13. Měli tři děti,
**Helenu, Milana a
Ludmilu** provdanou
Topinkovou. Druhý
syn **Vojtěch Ženíšek**

se oženil s **Jarmilou Rackovou** z Kyšic a měli dcery Jaroslavu provd. Maurovou a Hanu provdanou Tlustou,... Vojtěch bydlí v domku u rokli v Jamách (2002, Hoštič.).

1994 Anna Ženíšková slavila 70. narozeniny
(Dýšinské listy 1994/2).

Současná majitelka **Ludmila Topinková, roz.
Ženíšková** (cuzk 2023).

*Zleva stojící Anna Ženíšková, Jiří Ženíšek
vedle Helena Krčilová, děti vpředu Jaroslava,
Milan, Ludmila (MT)*

Ve dvoře v r. 1937 (PV)

Kolem r. 2007 vyhořela stodola v zadní části dvora, už nebyla obnoven (jen plochá střecha). Údajně tam sice před tím pracovali s nějakými stroji, ale hořet začalo až pozdě v noci a na jiném místě, takže byly i neprokázané úvahy o žhářství. Hořelo v těch letech na více místech. (f. OÚ).

Čp. 65, chalupa

Vpravo směrem na Chrást před zátočinou. Bývalý chudobinec, obecní dům pro chudé, podle obecní kroniky mohl začít fungovat kolem roku 1865. (Spíš ale kolem 1869).

1869 Jan Jílek chudý, žije ho obec, dcery Marie, Anna, Barbora (narozeny Mlýneček u Domažlic a Nýřany), Františka Khodlová chudá, živěná obcí, děti Josef, Václav, František, Eva, Anna, dále Jakub Čechura nádeník z Dýšiny, ž. Johana, děti Josef, Matěj, Jan, dále František Čechura nádeník, ž. Majdaléna pův. Plzeň, děti Františka, Kateřina, Anna, dále Tomáš Čechura, ž. Anna, děti Petr a Josefa, dále Jan Ulč, ž. Majdaléna, syn Josef, dále Ulč Martin, hlídač na dráze, ž. Anna, dcera Marie (sčít. lidu).

Kolem r. 2009 (PV)

1880 Josef Jílek, na podpoře obce, dcera Kateřina, nádenice s nemanželským synem Josefem, dále Anna Honzиковá nádenice, její syn František, služebný. Dále Ernest Kočárek, živ z darů obce. Dále František Hercig sklenář, ž. Anna (dřív žili v Nové Huti). Dále Jan Jílek živ z darů obce, dcera od dcery Marie dítě, dcera Barbora služebná (sčít. lidu). 1890 Václav Fail, ž. Marie, děti Josef, Anna, dále Kateřina Jílková, syn Josef, dále Barbora Kočárková, vnuk Ernest

Kočárek, dále Kateřina Štajnerová (sčít. lidu).

1900 Kateřina Jílková, syn Josef, dále Šimon Fail, ž. Marie, děti Marie, Františka, dále Josef Čtrnáct, dcery Josefa, Marie, dále Josef Jílek vydržován z darů obce (sčít. lidu).

1910 Barbora Suchá, vdova z Chrástu, Kateřina Jílková z Dýšiny, obě žijí z podpory obce, Kašpar Štrunc pův. Bušovice nádeník, Šimon Fail nar. Plzeň, na podpoře obce, ž. Anna pův. Mšeno u Rokycan nádenice, dcera Františka nar. v Plzni, služka (sčít. lidu).

1921 Barbora Šnebergrová vdova, synové Václav a Vojtěch, nádeníci rudný důl Ejovice, dále Šneberg Josef, ž. Anna, syn Josef, dělník rudný důl Ejovice, dále prostor obecního chudobince – vdovy Anna Fajlová, Marie Fričková, Barbora Suchá, Majdalena Honzиковá, věku 60–80 let, almužnice (sčít. lidu).

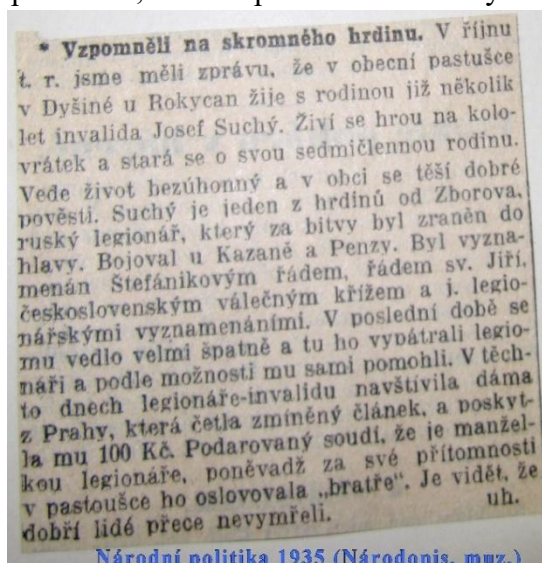
1935 Válečný invalida Jan Suchý (viz výstřižek novin).

1936 dům v majetku obce (parcelní protokol OÚ).

Do padesátých let Marie Keslová, cca do sedmdesátých let její syn Václav Kesl, do konce devadesátých let Helena Keslová, měla děti Václava, Zdeňka, Miroslava, Jaroslava a Helenu Šilingovou (pam.).

Po r. 2000 Jan Cajzl, cca po r. 2005 Petr Kalčík (pam.)

2023 majitel Petr Kalčík (cuzk)

Národní politika 1935 (Národopis. muz.)

Čp. 66, U Buriana

Směr Kyšice pravá řada. Chalupa vznikla kolem r. 1870.

1869 objekt nestál.

1874 Martin Štrunc žádá o povolení stavby stodoly (stav. arch.).

1875 Kateřina Štruncová vdova po Josefu Štruncovi chalupníku z D 66 (dc. Josefa Štrunce z D 25), oo Dominik Nový z Chrástu.

1880 Dominik Nový z Chrástu, ž. Kateřina, nevlastní synové Štrunc Martin, Josef, Václav, dále Václav Vlček služebný ze Smědčic, Barbora Šístková, služebná ze Všenic (sčít. lidu).

1890 Dominik Nový z Chrástu, ž. Kateřina, nevlastní syn Martin Štrunc (8 pluk artilerie), nevlastní syn Štrunc Josef, Václav, dále Šmucrová Kateřina služebná z Chrástu (sčít. lidu).

1900 Martin Štrunc, ž. Marie, děti Anna, Marie, dále Dominik Nový, ž. Kateřina, Anna Hotázková ze Stupna, Marie Hájková služka (sčít. lidu).

1901 Martin Štrunc chce přistavět stodolu (stav. arch.).

1904 Martin Štrunc, ž. Marie Říhánková z Bukovce.

Rok 1937 (OÚ)

1910 Martin Štrunc z Dýšiny selská živnost, ž. Marie z Bukovce děti

Anna, Marie, Bartoloměj, Emilie, dále Dominik Nový nevlastní otec pův. Dýšina, Kateřina Nová matka pův. Chrást, služka Marie Stružková z Chrástu, Josefa Zíková z Bušovic (sčít. lidu).

1918 Tomáš Štrunc toho času poručík v záloze ca k pěšího pluku č. 35 v Plzni, syn Václava Štrunce krejčího z čp. 67 a Marie Čechurové z Bušovic, oo Anna Štruncová, dc. Martina Štrunce rolníka Dýšina 66.

1921 Martin Štrunc, ž. Marie z Bukovce, děti Marie, Bartoloměj, Josef, Alžběta Honzíková služebná z Hrádku, nevlastní otec Dominik Nový z Chrástu, matka Nová Kateřina z Dýšiny (sčít. lidu).

1923 Marie Štruncová dc. Martina Štrunce, rolníka, oo František Krauz rolník v Ejpovicích.

1924 Bartoloměj Štrunc rolník v Dýšině 66, syn Martina, oo Marie Krauzová z Ejpovic.

1929 Václav Veringer žádá o povolení přestavby stájí na byt (stav. arch.).

1932 Anna Bendová (voleb lístek).

1936 V. Veringer a Barbora (parcelní protokol OÚ).

Kolem r. 1940 tu měl povoznickou živnost Václav Veringer (v téže době měl stejnou živnost Ing. Tomášek z horomyslického dvora, kron.).

Kolem r. 1960 (OÚ)

Z paměti p. Hoštičkové:

Matka **Barbora Veringerová** byla roz. **Šedivcová** z čp. 62. Veringerovi měli děti:

- **Anna Veringerová**, ta se provdala za **Václava Škabru** vedoucího prodejny ZKD Mýto a tam také bydleli
- **Václav Veringer**, zůstal svobodný, dělal truhláře, pracoval na dráze a vypomáhal v hospodářství. Jeho otec miloval koně, on spíše ne, nechoval se k nim hezky. Byl takový vztekly a sprostý i na rodiče. **Veringerovi** měli děvečku **Milku**, kterou chtěli provdat za **Václava**, ale nechtěla ho pro jeho prudkou povahu. Nutili ji tak dlouho až utekla.
- **Marie Veringerová**, provdaná za **Františka Kýčka**, pekaře u Lipmanů. Po druhé sv. válce se **Paulusovi** odstěhovali a **Kýčkovi** si upravili po nich domek. Měli dcery Annu a Jiřinu. Když rodiče zemřeli, prodali domek obci.
- **Josef Veringer** – oženil se na velký statek do Letkova, měl syna, který brzo zemřel a dceru.

U **Veringerů** se ve velkém dralo peří (podrobný popis zvyku v pamětech). Ve dvoře chovali pávy, kteří sedávali na hřebenech střech sousedních domů. Když ztráceli krásná péra, byla pověst, že je nesmí nikdo cizí sebrat, protože to přinese smůlu. Po válce nebyl nikdo, kdo by se o statek staral, protože **Veringerovi** byli už staří a jejich děti bydleli, či pracovali jinde. **Veringer** byl proto první, který nabídl statek do JZD. Po smrti **Veringera** tam obec nastěhovala rodinu **Lacků**, kteří tam žili až do r. 1990, pak se odstěhovali do Plzně.

Domovský list (stav. arch.)

1942 **Jan Vlček** dělník pův. z Lidečka, syn Jana Vlčka a **Františky Gargulákové**, oo 1942 **Věnceslava Havlová** z Chotíné.

1977 **Josef Veringer** prodal dům **Václavu a Boženě Škabrovým**.

Po r. 1990 koupili od obce čp. 66 **Miroslav a Blanka Burianovi** (z Hutě 49) a udělali rekonstrukci domu na restauraci (pam.).

Cca do r. 2017 tam byla restaurace „U Buriana“.

2023 majitel **Miroslav Burian** **Smědčice** (cuzk)

Hospodářský objekt usedlosti byl přestavěn na obytný a majetkově oddělen. Má čp. 203. Info o majitelích viz čp. 203.

Čp. 67 usedlost „U Tabáčníků“

Vznikla kolem r. 1875 v zátočině směrem na Chrást, chalupnická usedlost s klenutou bránou a brankou z konce 19. století.

1880 František Štrunc, ž. Anna, oba původem z Dýšiny, syn Martin a Vojtěch, Johana Krič služebná z Bušovic, otec Josef Štrunc, ž. Barbora, jejich syn Václav (sčít. lidu).

1882 Václav Štrunc Dýš. 67, rolník, syn Josefa Štrunce z Dýšiny 42, oo Marie Maurová z Dýšiny 7.

Jan Štrunc (JČ)

1890 Jan Štrunc původem z Kyšic, ž. Alžběta, děti Václav, František, Josef, Jan, Martin, Anna, dále Pavel Čipera, ž. Eleanora, dále Žižková Anna, pův. Stupno (sčít. lidu).

1900 Jan Štrunc pův. Kyšice, ž. Alžběta, syn Martin, dále Majdaléna Čechurová z Kyšic, její dcera Majdaléna, Karel Drábek pův. Lhota u Zbiroha, ž. Marie z Mýta, děti Drábek Jan a Antonín (sčít. lidu).

1903 Jan a Alžběta Štruncovi řeší stavební změny.

1910 Jan Štrunc z Kyšic zemědělec, ž. Alžběta (roz. Jílková, + 1914), syn Martin, vnuci Pavel (obchodní akademie) a Anna (sčít. lidu).

1912 Jan Štrunc, manžel Alžběty (+75 let).

1913 Barbora Suchá roz. Pokorná (+80 let).

1913 Martin Štrunc rolník v Dýšině 67, syn Jana Štrunce a Alžběty Jílkové z Dýšiny 39, oo Marie Horáková dc. Jana Horáka dělníka

v Horomyslicích 1.

1918 Pavel Štrunc, toho času poručík v záloze ck. pěšího pluku č. 35 v Plzni, syn Václava Štrunce krejčího a Marie Čechurové z Bušovic, oo Anna Štruncová, dc. Martina Štrunce, rolníka Dýšina 67.

1919 Martin Štrunc (sv. oo).

1920 Martin Štrunc stavěl chlévy přilehlé ke kůlně Dr Bartoše na vepře, slepice a husy, včetně malého sklípku.

1921 Martin Štrunc n. Dýšina rolník, ž. Marie n. Horomyslice, děti Václav, Marie, služky Marie Šnebergrová Kyšice, Marie Horáková Haborvá (sčít. lidu).

1923 Vojtěch Šneberger, dělník Dýšina 67, syn Vojtěcha z Dýšiny 55, oo Kokošková Barbora z Bušovic

1929 Martin Štrunc rolník (sv. oo).

Ze vzpomínek p. Hoštičkové:

Rodina Štrunců pochází údajně z rodu, který žil v čp. 62, syn Václav (poz. spíše Martin?, PV) si vzal

Marii Horákovou z Horomyslic, jejíž rodiče pracovali na statku. Stavení byla původně malá chaloupka, tabáční trafika, kde se prodával tabák a cigarety. Pak byla zrušena, postavili tam selské stavení.

- Syn (pozn. **Václav**, PV) n. 1916 později zůstal na statku a vzal si **Janu Zíkovou** z Letkova. Měli dceru **Jaroslavu**, n. 1947, která bydlela ve Štáhlavech a **Janu** provdanou **Červenkovou**, n. 1948, bytem Chrást a syna **Václava**, n. 1955, bytem v Senci.
- Dcera **Marie** n. 1919, byla provdaná za **Františka Fišera**, který pracoval v sousední truhlárně pana Jonáka. Pocházel z Újezdu sv. Kříže, kam se i přestěhovali. Měli dvě dcery, jedna bydlí v Kozojedech, druhá v Týmákově (Hoštič.)

1936 Martin Štrunc a Marie (parcelní protokol OÚ).

1938 Martin Štrunc žádá o povolení zřízení čtvrtého okna do ulice a změnu vchodových dveří ve dvoře Říkalo se tu „U Tabáčníků“ podle toho, že z rohového okénka domu kdysi prodávali tabák.

Šedesátá až devadesátá léta **Václav a Jana Štruncovi**, měli syna Václava ve Zruči, dceru Jaroslavu v Chrástu, v devadesátých letech **Jana Červenková?** (pam.).

1994 Jana Štruncová slaví 70. narozeniny (Dýšinské listy 1994/2). Současní majitelé **František a Jitka Červenkovi** (cuzk 2023) Výrobna sirupů, marmelád, cibulády.

Kolorovaný obrázek neznámého data vzniku, ještě s kamennou dlažbou silnice (OS)

Rok 2009 (PV)

Před čp. 67, v pozadí čp. 117 (JČ)

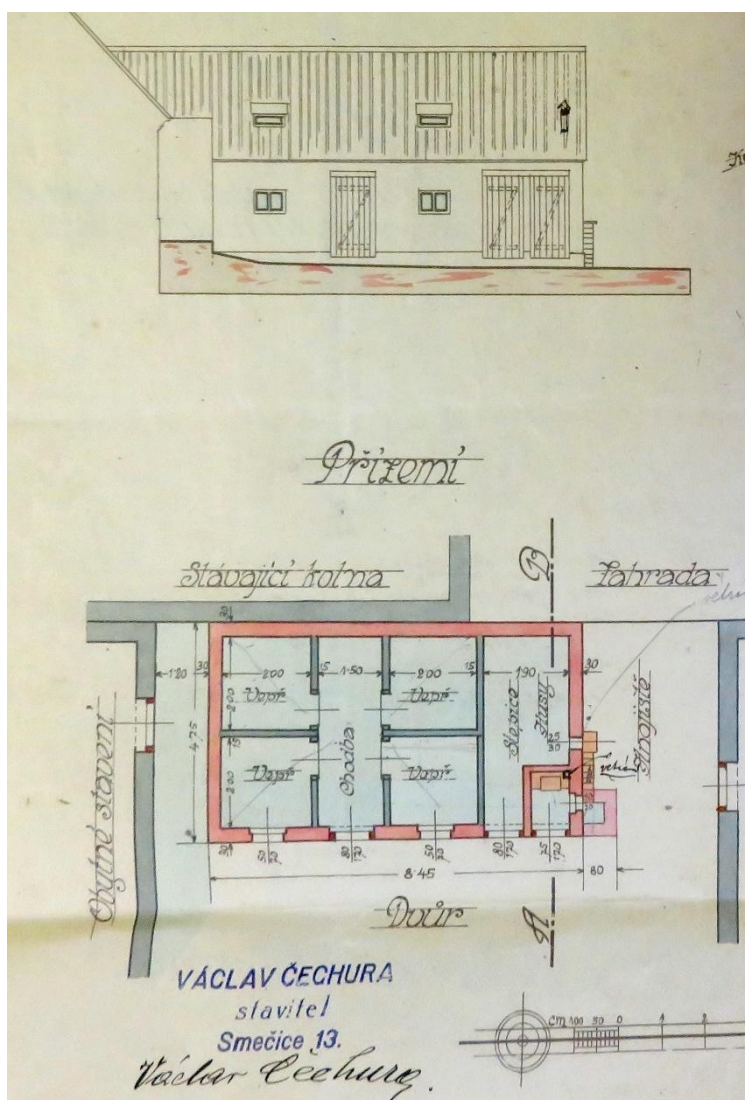
Paní Štruncová před knihovnou a čítárnou v čp. 179 (JČ)

Unikátní a snad zatím jediný obrázek zachycující drůbežárnu, která stála nad Dyšinou a paní Štruncová při práci v ní (JČ)

Výkres pro povolení stavby chlívků
Martina Štrunce 1920 (stav. arch.)

Čp. 68, chalupa „U Kejíků“

Chalupa směrem na Kyšice, která vznikla někdy po r. 1875.

1879 Magdalena Nováková (dc. Jiřího Nováka ponocného v Dýšině 68 a Anny Chudáčkové z Chrástu), oo Šimon Beneš, dělník z Bušovic

1880 Josef Kopecký, ž. Barbora z Bukovce, synové Josef, Tomáš, Pavel (sčít. lidu).

1890 Josef Beránek pův. Ejpovice, ž. Anna děti František, Pavel, Josef, dále Martin Čtrnáct, ž. Františka, děti Josef, Václav, Majdaléna (sčít. lidu).

Martin Maur měl první ženu Barboru, (dc.

Vojtěcha Šaška a Alžběty Klimešové), ta zemřela r. 1900 na tuberkulózu v 31 letech., mimo jiné měli syna Martina, který postavil v Kostelní ul. vilu čp. 172.

1900 Martin Maur, Josefa (2. žena), děti Marie, Anna, Martin dále Failová Marie, chůva (sčít. lidu).

1902 Martin Maur, ž. Josefa Hájková (narození Gustava).

1905 Jan Kožíšek, Josef Šulc krejčí, Jan Šik.

1910 Šulc Josef, původ Svatojánský Újezd, ž. Anna, dcera Josefa, matka Anna Šulcová nar. Svatojánský Újezd u Nové Paky, Josef Oliberius učen z Nadryb (sčít. lidu).

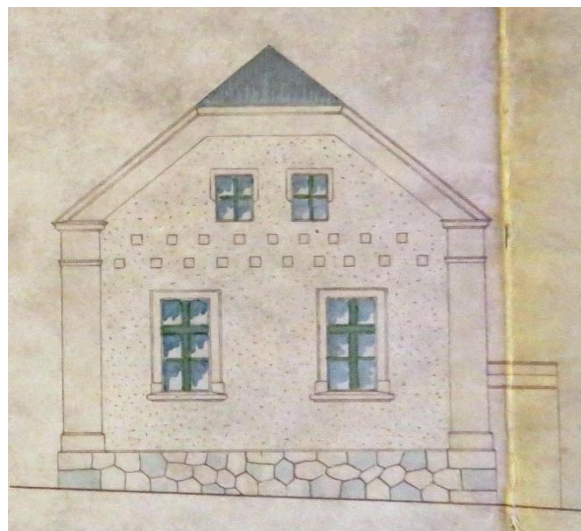
1910 Josef Šulc žádá o povolení znovuvystavění obytného domu (stav. arch.).

1912 si Josef Šulc ještě v podkroví zřizuje krejčovskou pracovnu (vikýř). 1919 Josef Šulc (sv.oo).

1921 Josef Šulc, krejčovský mistr, ž. Anna, dc. Josefa, Marie Finová služka ze Sulislavi (sčít. lidu).

1921 Josefa Šulcová dc. Josefa Šulce, krejčího Dýšina 68 a Anny roz. Salzmannové z Dýš 64, oo Tomáš Šik z Kyšic.

Josef Šulc, krejčovský závod, tu působil do r. 1923, pak František Kejík (kron.).

Krejčí Šulc vyučil řemeslu mnoho děvčat ze širokého okolí. Začal ale pít a nakonec se oběsil. Pak živnost nějaký čas vedla jeho žena a nakonec prodala dům p. Kejíkovi z Plzně. Byl to také krejčí ... (Hoštič.)

1936 František Kejík a Marie (parcelní protokol OÚ).

Padesátá léta Marie Kejíková a později František Kejík.

Ze vzpomínek p. Hoštičkové:

Když se v r. 1923 **Kejíkovi** nastěhovali, měli čtyři děti, **Růženu** z prvního manželství, jejíž osudy nejsou známé a z druhého **Marii**, **Ludmilu** a **Františka**.

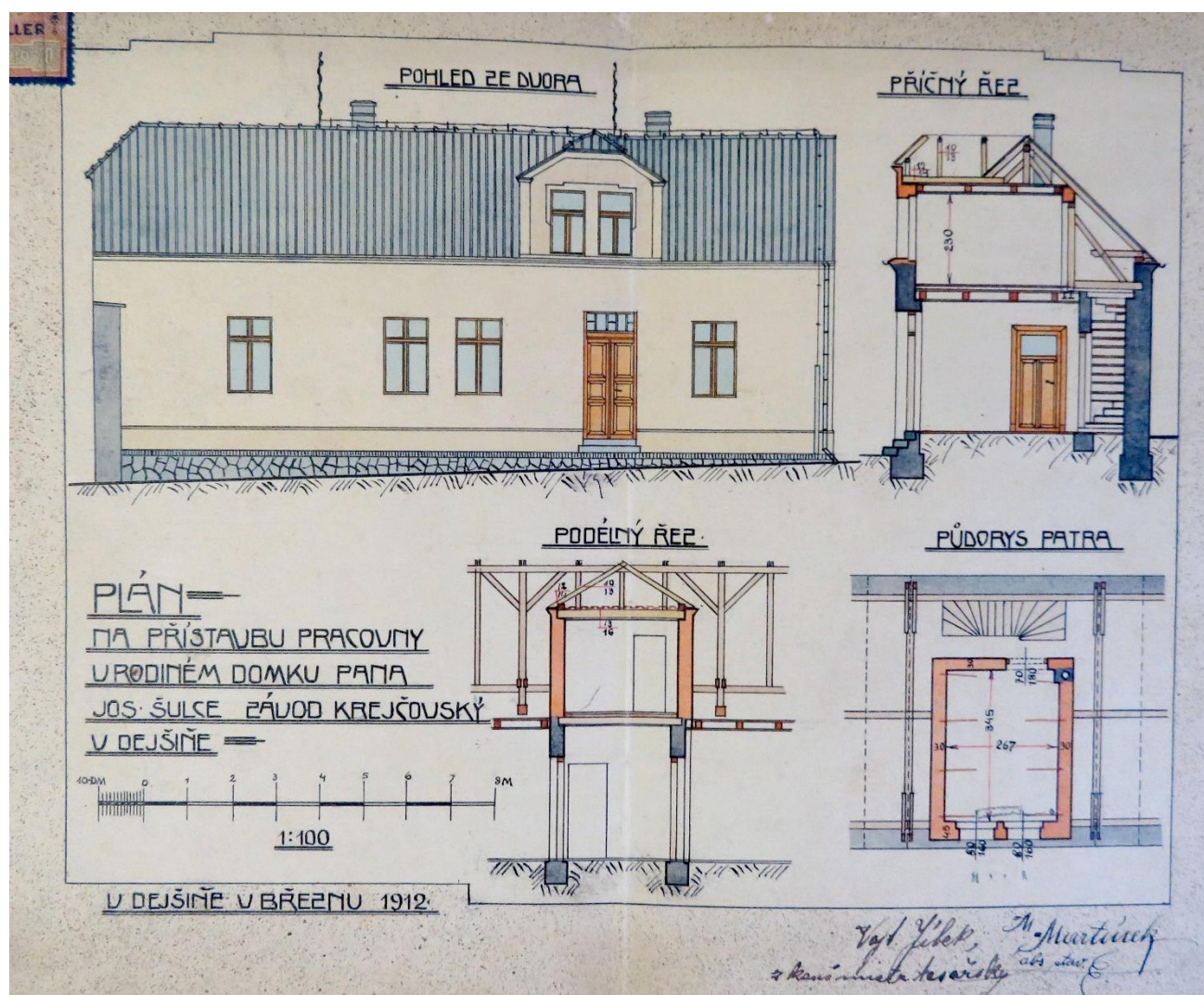
- **Marie Kejíková** byla učitelkou, učila i na dýšinské škole. Provádala se do Prahy, kde žila a pracovala. Její dcera sem velmi ráda jezdila.
- **Ludmila Kejíková** byla také učitelka (ručních prací). Bydlela v Rokycanech a měla tři děti.
- **František Kejík** se vyučil krejčím. Později řemesla nechal a stal se listonošem v Bušovicích a pak Ejpovicích. Když se oženil, bydlel v Dýšině v domku U Jirochů, Měli dceru Ludmilu, pracovala v družstvu pro invalidy. Kejíkovi pak pracovali v Plzni na hlavní poště. Když zemřel starý pan Kejík, přestěhovali se do tohoto domu k matce a sestře Barboře. Ludmila se provdala za Oldřicha Jedličku a předělali hlavní budovu i menší domek
- **Baruška**, byla dětinská a ostatní děti si z ní dělaly legraci a různé na ni pokřikovaly. Chodila do kostela, dělala domácí práce a pásala husy.

Starý pan **Kejík** byl dlouhá léta členem hasičského sboru ve funkci pokladníka, pak to převzal syn **František Kejík**.

Devadesátá léta **Ludmila a František Kejíkovi**

1994 **M. Rusá z rodu Kejíků** z Prahy navštívila bratra, napsala vzpomínky do Dýšinských listů 1994/2.

2023 majitelka **Romana Forstová** (cuzk)

Plánek ze stavebního archivu obce

Marie Kejková ve vratech usedlosti r. 1937 (OÚ)

Rodina Kejkova, ve vratech Marie Kejková a dcera Barbora r. 1937 (OÚ)

Čp. 69, lopatárna, hamr (dříve také č. 77)

Číslo 69 měla Kocůmova (Semlerova) lopatárna, dříve ji označovali i jako čp. 77, což se ale úředníkům nelíbilo. Bylo to dělnické bydlení při továrně, u těch býval zmatek.

Lopatárnu založil v místě dnes zvaném „V Hamru“ **Václav Kocům**.

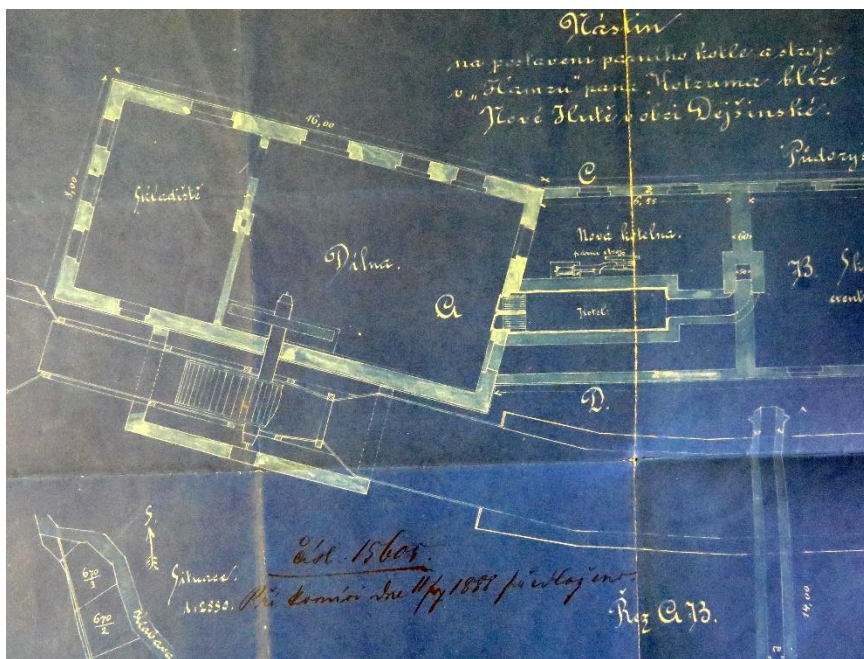
Václav Kocům se narodil v r. 1833 v obci Křiše. Otec Václava byl **Mates Kocům**, mistr kovářský z Břas (syn **Jana Kocůma** mistra kovářského z Radnic 42 a matky Doroty dc. Jana Rojíka panského hajného Bližanovy 10). Matka Václava byla **Antonina Račová** (dc. Jana Rače, mistra tesařského ze Senomat č. 42 a matky Marie dc. Josefa Suttnera sedláka ze Senomat č. 56). Měl nejméně šest sourozenců. Jeho bratr **Jan** pokračoval v řemesle svých předků na Břasích a byl tam rovněž kovářským mistrem.

Lopatárna rok 1907 (JHB)

Václav Kocům odjel kolem roku 1874 do Ameriky a po svém návratu se rozhodl podnikat spolu s manželkou **Františkou** ve výrobě nářadí.

V roce 1890 byl **Václav Kocům** psaný v domě Nová Huť čp. 24, kde měl i dílnu. Měl v Nové Huti už dříve příbuzné. Podle sčítání lidu z roku 1869 v tomto domě žil truhlářský mistr **Jan Sigmond**, jeho manželka byla **Marie** roz. **Braunová** (vdova po **Janu Kocumovi** bratru Václava) a nevlastní dcera **Anna Kocumová**.

Plány ze stav. archivu obce.

Václav Kocům založil r. 1885 hamr na Klabavě pod Drousenicemi, kde je dnes malá vodní elektrárna. Na řece Klabavě musel být postaven kolmo k toku jez, přes 9 m dlouhý, s propustí 1,6 m. K továrně byla upravena strouha (náhon) hloubky 2 m. Na začátku strouhy byla dvě stavidla výšky 1,59 m a šířky 1,12 m, před vodním kolem bylo stavidlo výšky 1,5 m a šířky 1,91 m. Hamr pohánělo vodní kolo na spodní vodu

široké 1,89 m a vnějšího průměru 5,48 m. **Václav Kocům** v Nové Huti ale dlouho nepobyl. V roce 1889 prodal provoz plzeňskému podnikateli **Ludvigu Oberreitovi**, který si o rok později pronajímá i hamr čp. 10 od Josefa Bílého. Jestli Kocům v Nové Huti dožil, není známo, spíše ne. V matrikách

dýšinské farnosti není zapsané úmrtí jeho ani paní Kocůmové (na hřbitově v Dýšině je ale hrob nějaké rodiny Kocůmů).

Od roku 1892 patřila továrna Šimonu Semlerovi. Simon Semler byl významným plzeňským podnikatelem konce 19. a začátku 20. století. Byl o 20 let mladší než Kocům. Narodil se 1854 ve Vejprnicích a začínal ve Stříbře stavbou výdřev dolů. V roce 1880 se oženil s Bertou Klauberovou (dcerou plzeňského podnikatele Morice Klaubera) a založil si v Plzni obchod s nejrůznějším zbožím od potravin až po dříví a uhlí. Po roce 1890 se přeorientoval na zboží vyrobené z kovu. Ve svých hamrech v Chrástu a Nové Huti vyráběl hospodářské nářadí, později měl výrobu drátěného zboží v Červeném mlýně u Vochova.

1892 byl správcem lopatárny František Kašpar nar. 1860, dříve bydlel Dýšina 73.

1895 František Kašpar dozorce v továrně „Kocumovna“ (syn Vojtěcha Kašpara krejčího z Nekmíře), ž. Augusta dc. Prokopa Wintra hlídače na dráze (mat.).

1900 František Kašpar ze Skašova, ž. Augusta z Holečova na Domažlicku, děti František, Ladislav, Josef, Otta, Vojtěch, Barbora, dále Marie Tomajerová služka (označeno jako Dýšina 77, sčít. lidu).

1914 v domě při lopatárně (N. Huť 77) žil Emanuel Suchý dílovedoucí, Antonín Suchý truhlář (sv. oo).

1921 dům při lopatárně bez čísla popisného (tehdy neofic. 77), žije tu Josef Suchý z Hrádku, účetní a úředník v továrně Šimona Semlera, ž. Barbora, jeho sourozenci Václav a Emanuel učni strojního zámečnictví firma Honomichl Auto Plzeň, bratr Vojtěch Měšťanská škola Plzeň, sestry Antonie a Alžběta (sčít. lidu).

Šimon Semler zemřel r. 1921 v Praze a jeho firmu převzali synové Hugo (obchod se dřevem) a Oskar, který řídil výrobu a obchod se zbožím z oceli. Řídili úspěšně továrny svého otce i za první republiky. V hamrech v Nové Huti (v Kocůmově a na místě mlýna) se rovněž pracovalo i po dobu první republiky a byly ve vlastnictví rodiny Semlerů (pozemková kniha).

1937 Šimon Semler provedl opravy obytné budovy lopatárny, zřídil tam 4 drobné byty bez soc. zařízení, jak to tehdy bývalo zvykem (stav. arch.).

Těžké časy nastaly rodině Semlerů po odstoupení pohraničí Německu v roce 1938, kdy se jednak Vochovská továrna ocitla na území Německa a také proto, rodina měla židovský původ. Rodině se za složitých okolností podařilo přes Švýcarsko uprchnout do Ameriky. Hamry v Nové Huti připadly v lednu 1941 společnosti Prager Eisen-Industrie Gesellschaft.

V lednu 1946 převzaly dle dekretu prezidenta republiky hutské hamry Spojené ocelárny národní podnik, jejichž součástí byly až do října 1948. Z názvu společnosti a jejího zaměření lze usuzovat, že minimálně ještě v roce 1946 hamry obsahovaly nějakou železářskou technologii schopnou výroby, zajímavou pro tento typ společnosti.

1948 budovy a pozemky „Kocůmova“ hamru byly prodány Václavu Štruncovi a jeho ženě Karolíně, jen k účelům obytným a hospodářským. Budovy byly v té době staré cca 75 let, ale podle snímku z leteckého snímkování měly v roce 1956 v pořádku střechy a v okolí byla udržovaná zahrádka.

1949 Václav Štrunc hostinský žádá o povolení zbourat část starých budov hamru (stav. arch.).

1960 Václav a Karolína Štruncovi, vlastnili objekt restaurace v Nové Huti čp. 23 a bývalou lopatárnu čp. 69, obojí jim bylo vyvlastněno (tedy patrně jen díl Václava Š.) ve prospěch státu a převedeno do správy místního národního výboru v Dýšině, aby majetek spravoval péčí dobrého hospodáře a zajistil jeho plné využití (stav. arch.).

1964 Lumír Hošek z Bušovic koupil objekt na rozebrání a využití materiálu na jinou stavbu, v té době byla budova zničená zatékáním, povětrností i vybydlená a zničená úmyslným vandalstvím, protože opuštěná ležela na odlehlém místě (stav. arch.).

Hamr v r. 1962 (JP)

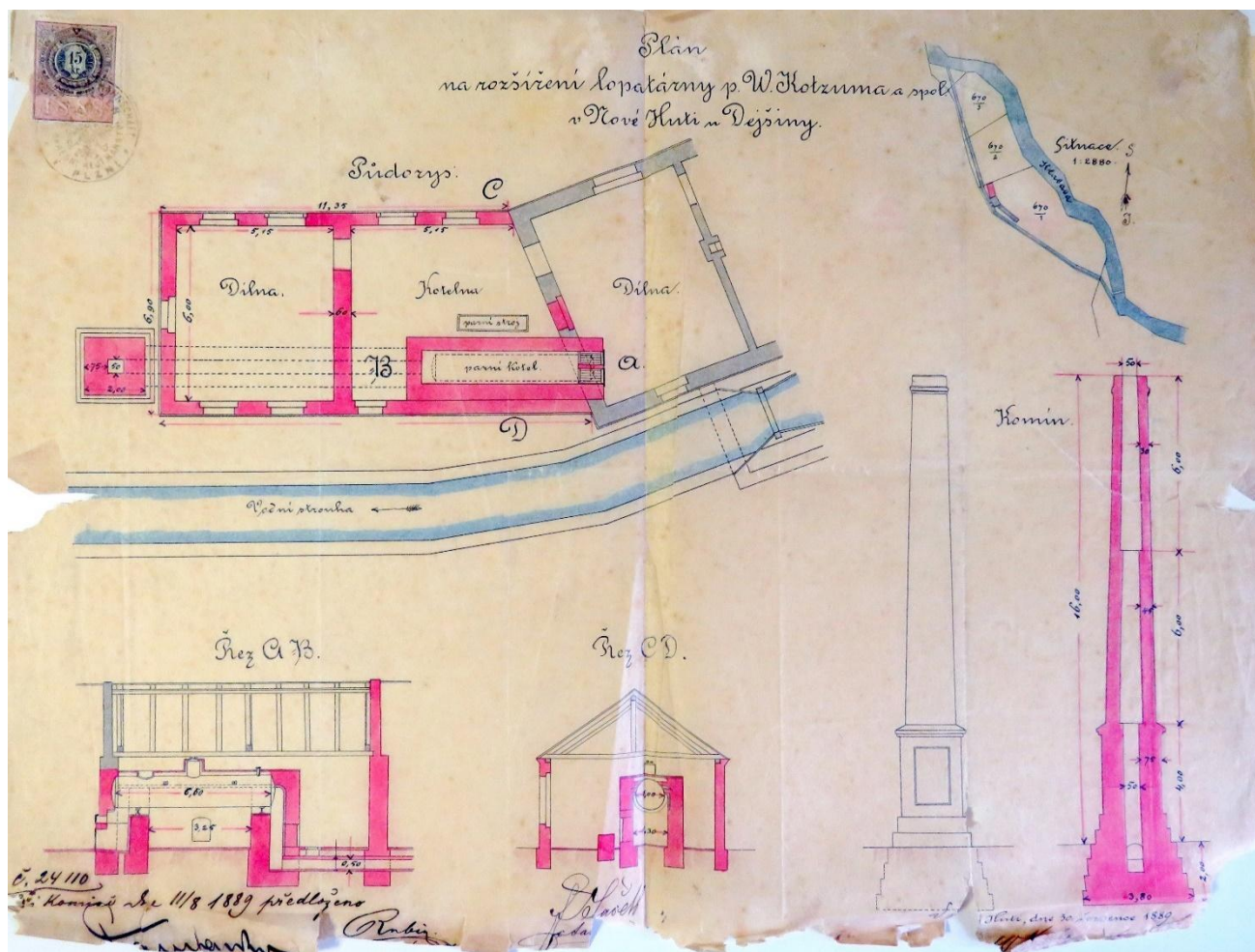
1960 byly zbourané budovy, zbylé pozemky a náhon „darovala“ **Karolína Štruncová** státu v r. 1966, tehdy bydlela ve Zruči (stav. arch.).

Podrobněji o Kocůmovi a lopatárně viz „Nové dýšinské historické střípky č. 24“

2023 vodní elektrárna na opraveném náhonu, majitel **Karel a Vladislava Hromádkovi** (cuzk)

Nový kříž na starém kamenném podstavci s letopočtem 1883 a vodní elektrárna 2022 (PV).

Plány lopatárny ze stavebního archivu obce Dýšina

Čp. 70, chalupa U Maurů

Stojí v Kostelní ulici, vznikla někdy před r. 1880.

1869 objekt nestál (sčítání lidu).

1880 Bartoloměj Stupka původem z Ejpovic rolník, ž. Kateřina, dcera Marie, švadlena, dále František Šnajdr, ž. Dorota z Bukovce, syn Ludvík, Eduard (sčít. lidu).

1890 Bartoloměj Stupka pův. Ejpovice, ž. Kateřina, výminkáři (sčítání lidu).

1900 Bartoloměj Stupka, dále Kučerová Božena služka z Kyšic, její synovec Vojtěch, Fryček Šimon ze Smědčic, ž. Marie, dcera Josefa (sčít. lidu).

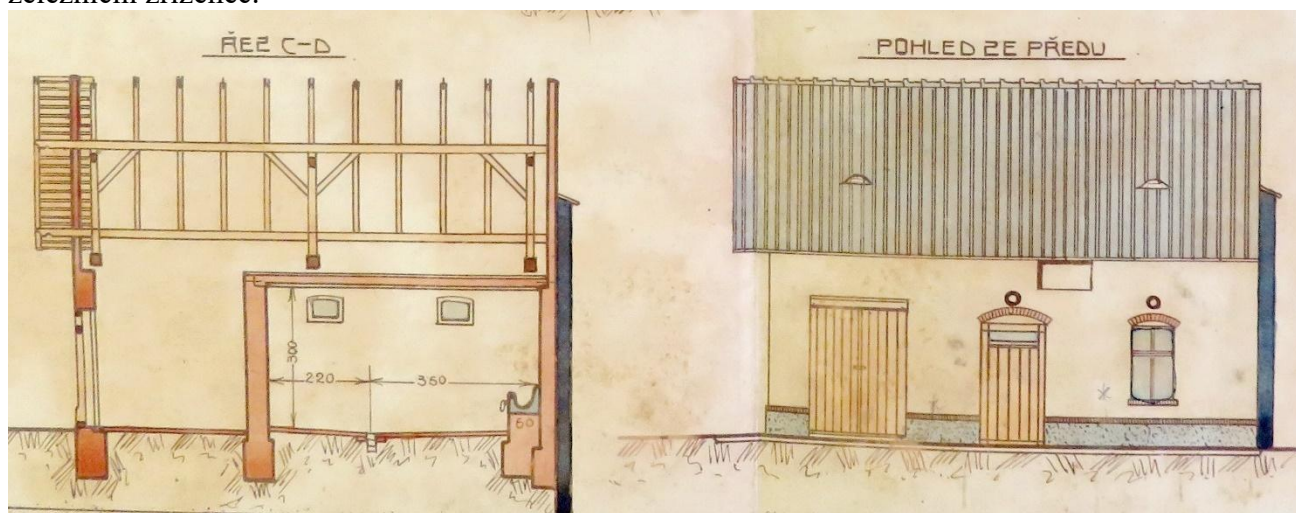
1906 Anna Hájková.

1910 Martin Maur, ž. Josefa Hájková pův. Obora, děti Marie, Anna, narozené v Plzni. Martin Maur psaný jako kondukteur při ck. státní dráze, synové Martin, Gustav, host Fialová Marie, vdova pův. Kyšice. (sčít. lidu).

Pozn.: přistěhovali se sem z čp. 68, první žena Martina Maura st. Barbora Šašková zemřela, syn Martin Maur ml. později bydlel v Dýšině čp. 172. Druhá žena Josefa Hájková byla z příbuzenstva Matoušků (viz čp. 141), s tou měli Gustava.

1913 Anna Maurová dc., Martina Maura listonoše a Barbory Šaškové (první ž. Martina M. st.), oo Rudolf Jílek soustružník, syn Václava Jílka obchodníka se střížním zbožím, Dýšina 72.

1913 Barbora Bláhová, dc. Václava Bláhy mistra truhlářského Dýš 70, oo Rudolf Bárta z Křiš 3, železniční zřízenec.

1914 Martin Maur přistavuje chlévy a kůlny (stav. arch.)

1913, 1918 Martin Maur listonoš (sv. oo).

1920 Gustav Maur listonoš (sv. oo).

1921 Martin Maur listonoš, poštovní úřad Dýšina, ž. Josefa z Obory, syn Martin Státní průmyslová škola v Plzni a syn Gustav, dále Václav Čtrnáct Městské historické muzeum v Plzni, dříve obuvnický pomocník (sčít. lidu).

1923 Gustav Maur (narozen 1902 v čp. 68) rolník v Dýšině 70, tč. svobodník, čsl. hraničního praporu v Trhanově, oo Bartovská Božena dc. koláře Josefa Bartovského z Dýšiny 54.

1927 Gustav Maur postavil stodolu (stav. arch.).

1939 Gustav Maur žádá o povolení postavit větší dřevěné kůlny (stav. arch.).

Vzpomínky p. Hoštičkové – [Martin Maur](#) st. měl syny:

- [Martin Maur](#) z prvního manželství, oženil se s [Annou Trejbalovou](#) dcerou obchodnice z čp. 47. Měli dceru Danielu, která pracovala v Čedoku, později Rekrea. Bydlela v Plzni, na stáří v Dýšině.
- [Gustav Maur](#) zůstal na statku, vzal si [Boženu Bartovskou](#) z čp. 54. Jejich dcera [Jarmila](#) byla prý velmi hezká, vdala se za sedláka [Pechmana](#) z Bolevce. Syn [Josef Maur](#) měl rád koně, v 19 letech se mu jeden v Křemšíně splašil a po pádu špatně viděl na jedno oko. Pracoval na statku, potom v JZD. Vzal si [Marii Hružovou](#) z Chrástu (měl syny Josefa a Vladislava). Gustavův vnuk [Josef](#) Bydlí v Chrástu, vnuk [Vladislav](#) zůstal na statku. Vzal si [Jaroslavu Ženíškovou](#), pracoval v Armaturce, pak si založil vlastní autodílnu, kde pracují i jejich synové Tomáš a Vladislav (Hoštič.).

Od padesátých let [Josef a Marie Maurová](#), potom syn [Vladislav Maur](#) a [Jaroslava Maurová](#)
Dnes majitelé [Vladislav a Jaroslava Maurovi](#) (cuzk 2023)

Pohled ke kostelu, vpravo vilka čp. 85, vlevo čp. 70 (MŠ)

Pohled do Kostelní ulice, vlevo čp. 70, vpředu čp. 43 (JM)

Čp. 71, U Šimánků, U Cíglérů

Vznikla před r. 1880. Směr Kyšice pravá strana.

1872 Anna Šašková žádá o povolení stavby hospodářského stavení, není ještě dům (stav. arch.)

1880 Václav Maur, ž. Anna z Hrádku, děti Václav, Marie, Anna, nevlastní dcera Majdalena Šašková, narozená v Hrádku, dále Šimon Salcman, ž. Barbora původem z Hrádku (sčít. lidu).

1890 Václav Maur, ž. Anna z Hrádku, děti Václav, Matěj, Majdalena, Marie, Anna, tchán Šimon Salcman ž. Barbora oba původem z Hrádku (sčít. lidu).

1900 Václav Maur, ž. Anna z Hrádku, děti Marie, Anna, Václav, Matěj (sčít. lidu).

1892 Majdalena Šašková, dc. Josefa Šaška, oo Václav Ulč, rolník v Chrástu.

1910 Bartoloměj Šašek majitel, bydlí tam Jan Kožíšek pekař, původ Sýpravice u Pelhřimova, Marie pův. Železný Újezd, dcera Barbora (sčít. lidu).

1912 Jarolím Dubský, pekařský pomocník (mat.).

1921 majitel Bartoloměj Šašek, dům psaný jako neobydlený.

1923 Bartoloměj Šašek staví kůlnu pro hospodářské účely.

1929 Josef Šašek rolník, syn Bartoloměje Šaška, oo Alžběta Šašková z Chrástu.

1930 Václav Šašek rolník v čp. 71 (svědek oo).

„U Šimánků“ ve dvoře 1937 (album MT)

1936 Šašek Václav a Kateřina (parcelní protokol OÚ).

1944 Václav Šašek žádá o povolení postavit kůlnu (stav. arch.).

1945 Václav Šašek žádá o povolení svést vodu ze střech rigolem do kanalizace (stav. arch.).

Z paměti p. Hoštičkové:

Pan Šašek byl dobrák, snášel vrtochy paní Šaškové, roz. Krásné, jako třeba hádky se sousedy Veringerovými. Měla zahrádku plnou krásných květin. Měli syny:

- Jaroslav Šašek, byl učitel, žil a učil v Sušici. Měli jednu dceru Ivonu, která poměrně brzy zemřela.
- Václav Šašek, pracoval v hospodářství, nikdy se neoženil, i když o něho byl zájem, maminka to překazila...

Měli kočího (čeledína) p. Gdůla ze Slovenska, pracoval tu od dubna do října, pak se vracel na Slovensko. Když našetřili Gdůlovi peníze, přistěhovali se akoupili od p. Čechurové (sestry p. Šaškové) dům U Haladů (pozn. čp. 41, PV), Gdůlovi tehdy měli dcery Frantinu a Jarmilu. (Hoštič.).

Kateřina Šašková, roz. Krásná (1897-1978, z čp. 41), syn Václav Šašek (nar. 1923), Anna Šašková. Kolem r. 1990 Václav Šašek, Gdůlvi, Kokešovi (pam.)

Po smrti pana Šaška a paní Šaškové zůstal na statku bezdětný Václav Šašek. Na stáří se o něho starali od Gdůlů, kterým pak odkázal statek, ve víře že se o něho budou dobře starat. Ti ho pak prodali rodině Cíglery (Hoštič.)

Devadesátá léta a později Alois Cígler a Petra Cíglarová.

V současnosti majitelé Alois a Petra Cíglery (cuzk 2023)

Václav Šašek, vzadu ve dveřích švagrová Marie Krásná, provd. Bláhová, třicátá léta (MT)

Václav Šašek se synem ve svém dvoře kolem r. 1935 (MT)

Rok 1937 (album OÚ)

Rok 2023 (PV)

Čp. 72, chalupa v Kostelní ul., U Kalounkářů

Chalupu postavil v r. 1873 **Václav Jílek**.

1880 **Václav Jílek**, obchodník po domech, ž. **Anna**, děti **Václav** (zámečnický učeň), **Anna**, **Kateřina**, **Barbora**, **Anežka**, **Alžběta** (sčít. lidu).

1890 **Václav Jílek**, ž. **Anna**, děti **Alois**, **Rudolf**, **Adolf**, **Anežka**, **Alžběta**, **Růžena**, **Marie**, dále **Lodlová Františka** služebná (sčít. lidu).

1900 **Anna Jílková**, děti **Alžběta**, **Alois**, **Rudolf**, **Adolf** (sčít. lidu).

1910 **Anna Jílková** pův. Senec, děti **Adolf**, **Rudolf**, **Alžběta** (sčít. lidu).

1913 **Anna Maurová** dc. Martina Maura listonoše a Barbory Šaškové, oo **Rudolf Jílek** soustružník syn Václava Jílka obchodníka se střižním zbožím Dýšina 72.

1913 **Alžběta Jílková** dc. Václava Jílka, obchodníka, oo **Václav Smetana** zedník z Třebońska (viz také čp. 51 a 63). 1913, 1919 **Adolf Jílek** (sv. oo).

1919 **Adolf Jílek** soustružník, syn obchodníka Václava Jílka, oo **Anna Nová** z Vranova, nyní Dýšina čp. 59.

1921 **Anna Jílková** vdova, soukromnice, majitelka domu, vnuk **Rudolf Jílek**, dále **Adolf Jílek** montér Škodovy závody, ž. **Paula** z Chrástu, **Adolf**, **Rudolf**, **Anna**, **Václav** (sčít. lidu). Podle obecní kroniky v tomto domě měl v neurčených letech (třicátá léta?) **František Jílek** obchod se střižním zbožím, se kterým jezdil i po různých trzích (pam.).

1936 **Adolf Jílek** (parcelní protokol OÚ).

Minimálně od padesátých let tam bydlel **Jiří Čonka (Csonka)**, dělník, kovář (1908–1968) z Velké Kopani, Podkarpatská Rus, oo 1936 Dýšina **Anežka**

roz. **Fínová** (1915–1989, matka byla Salzmanová z čp. 64) měli děti **Jiřího Čonku** (nar. kolem 1935), vnuka Patrika, syna **Jana Čonku**, od něho vnučku Kláru Šlepákovou (pam.).

„V domě (cca druhá půlka 20. stol.) bydleli **Čonkovi**. Paní Čonková pracovala „u Čechurů“ a byla aktivní ve Svazu žen, obsluhovala mandl vedle staré školy a dělala ve sběrně starého papíru. Pan Čonka pocházel z Ukrajiny a do Dýšiny se dostal jako malý přes Červený Kříž. Byl učněm v kovárně. Měli syny Jiřího a Jana. Už nežijí...“ (JB)

Vzpomínky p. Hostičkové:

Syn **Jiří Čonka** odešel po základní škole na vojenskou školu do Ostravy. Žil s ženou **Krystýnou** v Železné Rudě, kde sloužil u pohraniční stráž. Později žili v Sušici. Měli dva syny.

Syn **Jan Čonka** studoval v Brně na veterináře, ale nevyšlo mu to, tak se vrátil domů a dělal v Plzni v divadle kulísáka. Měl ženu **Marii**, která pracovala v muzeu, děti Kláru a Patrika.

Kolem r. 1990 **Jiří Čonka** (bydlel v Sušici), prodal dům se zahrádkou **Pavle a Renému Cimprichovi**. V téže době Čonkovi prodali i svou zahradu v ulici do Křemšíně, ta je stále v majetku rodiny Cimprichovy (vpravo za domem Votavů.). Cimprichovi tam byli asi do r. 2000, pak **Pavel Rosič** (pam.).

Současný majitel **Marek Kapic** (cuzk 2023).

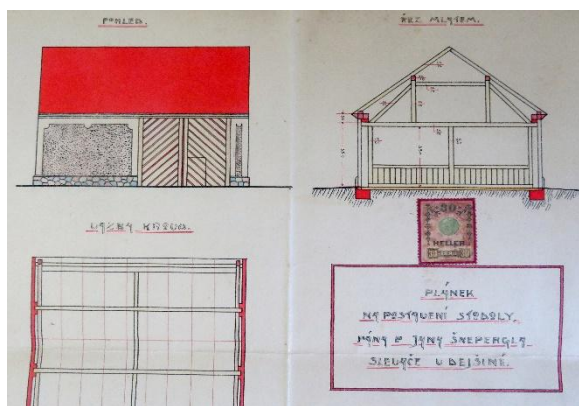

Čp. 73, chalupa

Směr Kyšice, pravá strana.

Chalupu nechal postavit před kolem r. 1875 Josef Čtrnáct (syn Jiřího Č. a Barbory Šrámkové).

1880 Josef Čtrnáct zednický tovaryš, ž. Barbora, děti Josef, Jiří, Alois, Marie, Alžběta, Barbora, Josefa, dále příbuzná Alžběta Čtrnáctová (sestra Josefa, n. 1833, živa almužnou od obce,

choromyslná), dále nevlastní dcera Alžběta Nováková nar. Bušovice, dále Tomáš Kastner z Křenic u Přestic, nádeník na železné dráze, ž. Alžběta, děti Jan, Alžběta, Barbora (sčít. lidu).

1884 Nováková Marie dc. Jiřího Nováka Dýšina 73, oo Martin Škarda, dělník ze Struhař od Blovic.

1886 Josef Čtrnáct cihlář Dýšina 73, syn Josefa Čtrnácta Dýšina 73, oo Nováková Magdaléna Dýšina

63 dc. Jana Nováka bývalého cihláře.

1888 Jiří Novák dělník v Dýšina 73, syn Jiřího Nováka ponocného, oo Terezie Mulásková dcera čeledína Vojtěcha Muláska z Horomyslic 1, 1888 n. syn Josef (později oo Růžena Říhová).

1890 Jan Šrail, ž. Barbora, děti Josef, František, Jan, dále nevlastní děti (dětí Josefa Čtrnácta) Čtrnáct Jiří, Alois, Alžběta, Barbora (sčít. lidu).

1892 Jan Šrail, dělník v Dýšině 73, vdovec, oo Kateřina Bartovská Dýšina 15, dc. Josefa Bartovského z Dýšiny 54.

1900 Ženíšek Matěj pův. Bušovice, ž. Marie z Ejpovic, dcera Marie, dále Čtrnáct Martin (syn Petra Č.), ž. Marie pův. Kyšice, děti Marie, Anna, Barbora, Josef (sčít. lidu) Viz čp. 140

1905 Jan Šneberger z Ejpovic, ž. Marie Ženíšková roz. v Nové Huti.

1906 Jan Šneberger chce postavit stodolu (stav. arch.).

1910 Šneberger Jan slévač, ž. Marie děti Jan, Marie, Josef, Alžběta, tchyně Ženíšková Marie (sčít. lidu).

1921 Marie Šnebergrová, vdova, rolnice, děti Jan dělník, Marie, Josef, učeň firmy na obráběcí stroje J. Kodl Chrást, Alžběta, Růžena, dále matka Marie Ženíšková (sčít. lidu).

1923 Václav Kodl chalupník v čp. 73 (sv. oo).

1924 Josef Prokop, Dýšina 73, narozený v Ouvalích, syn Josefa Prokopa, mlynáře z Dýšiny 75 a Marie Jedličkové z Obecnice, oo Anežka Nová z Kyšic.

1929 Jan Šneberger pomocný dělník, syn Jana Šnebergra oo Kateřina Martínková z Kyšic.

1930 Jan Šneberger zámečník (sv. oo).

1936 Jan Šneberger a Kateřina (parcelní protokol OÚ).

Z paměti p. Hoštičkové – Šnebergrovi měli děti:

- **Václav Šneberger** v pozdějších letech byl voják z povolání, bydlel v Táboře. Zemřel mladý. Jeho paní pocházela z Chrástu. Měli dva syny a dceru.
- **Marie provdaná Pittnerová**, byla švadlenou v Plzni, později pracovala v Armabetonu a na hrudkovnách. Dcera **Eva** provdaná za **Pavla Vorla**, má dva syny. Dcera **Alena** provd. za **Michala Kőkörčina** pův. ze Slovenska má také dva syny.

Jan Šneberger (1903–1969), **Kateřina Šnebergorvá** (1905–1965), měli děti **Václava Šnebergra** a **Marii provdanou Pittnerovou**. Začátkem devadesátých let zemřela **Marie Pittnerová**, měla dvě dcery, **Alena** zůstala v domě, **Eva Vorlová** měla zahradu vzadu (pam.).

Devadesátá léta **Michal Kőkörčin**, žena **Alena roz. Pittnerová** (pam.).

2023 majitelka **Alena Kőkörčená** (cuzk)

Rekonstrukce ulice V. Brožíka kolem r. 1992 (OÚ)

Vzpomínky p. Hoštičkové:

„Ulice ke Kyšicům byla dříve jen lepší polní cesta, v r. 1934 se začala dláždit od fary, až ke stavení p. Jana Šnebergra v čp. 73. Dělal se to v srpnu,..., dělníci měli kolena obložena hadry, klečeli v písku a skládali jednu kostku ke druhé hezky do oblouků. Od pily Karla Hůly (čp. 160), až na konec dýšinského katastru, byla cesta osázená ovocnými stromky, převážně jabloněmi a hruškami. Ovoce, které se na nich urodilo, obec dražila. I když hodně lidí v Dýšině mělo zahrádky, zájem byl obrovský.“ (Hoštič. 2002)

Silnice až na náves měla dlažbu z kamenných dlažebních kostek „kočičí hlavy“. Kolem r. 1992, při opravě silnice byly kostky odstraněny a nahrazeny asfaltovým povrchem. Kostky byly údajně uloženy kdesi v průmyslovém areálu, a tehdy byly velmi žádané a hodně se za ně platilo. Za podivných, dodnes veřejnosti neobjasněných, okolností zmizely anebo byly „někým“ někomu prodány (pam.).

Rodina Novákova původem z Bušovic, jejíž někteří členové bydleli v tomto domě:

Mathias Novák sedlák Bušovice citovaný 1379 v listu Racka ze Švamberka (AMP)

Stanislav Novák Bušovice (1654, berní rula)

Jan Novák, 1613–1719 Bušovice (matr. +)

Kateřina Nováková Bušovice (1650–1710)

Ondřej Novák, Anna Nováková (citování v mat. 1695, 1696)

Jan Novák Bušovice, oo1694 Kateřina Mašková

Vilím Novák, 1653–1743 Bušovice (matr. +), ž. Judita, (děti 1701 Jan, 1703 Sebastian +, 1705 Bartoloměj +, 1707 Kašpar, 1716 Vojtěch, 1717 Josef, 1718 Zuzana)

Kašpar Novák (cca 1703, +1752), oo 1731 Kateřina

Barbora n.1731

Jan (1733–1737)

Václav (1733–1747)

Dorota (1738–1740)

Anna n. 1740

Markéta n. 1742, oo 1769 Tomáš Skolka z Bušovic

Josef Novák, n. 1745, oo 1767 Anna Kučerová z Chrástu

Bartoloměj n.,+1749

U výše uvedených nelze prokázat, jak jsou spříznění s dalšími, ale ve farnosti do půlky 18. stol byl jen jeden rod Nováků a to v Bušovicích, tedy je to velmi pravděpodobné, že jsou to předci a nebo blízcí příbuzní. Na zjištění, jak byli příbuzní, je málo podkladů. Další osoby jsou již prokazatelně předky současných místních obyvatel.

1 **Jan Novák** (cca 1693–1741) **Bušovice 2**, ž. Alžběta (1699–1763), vdova Alžběta si pak vzala Eugena Juliuse z Nadryb. Který přijal jméno po dvoře Novák a byl nějaký čas tam sedlákem v Bušovicích 2.

2 Jan 1723–1724

2 Eva, Dorota 1724

2 Jan n.+ 1726

2 Markéta n. 1727

2 Vojtěch n.,+ 1731

2 Barbora n. 1736

2 Jiří Novák, oo 1759 první žena Kateřina

3 Jakub Novák n. 1762, oo1785 Magdaléna

3 Antonín n.+1767, zemřela i matka

oo 1767 druhá žena Alžběta dc. Víta Svobody z Dýšiny, bydleli **Bušovice 38**

3 Agnes Josefa, oo 1792 Leopold Rada, syn Jakuba Rady, **Bušovice 37**

4 Kateřina n. 1793,

4 Anna n. 1794

3 Matouš Novák, oo 1799 Dorota, dc. Vavřince Šmída a Kateřiny Chudáčkové, **Buš. 37, 17**

4 Eva n. 1800

4 Vojtěch n. 1802

4 Kateřina n. 1803

4 Tomáš n. 1805

4 Jakub n.1807

4 Jan n. 1811

4 Josef n. 1813

4 Václav n. 1819

2 Jan n. 1740, + 1743

2 **Vojtěch Novák**, n. 1734, oo 1758 Anna Radová (dc. Matěje Raddy rychtáře a Kateřiny), bydleli **Bušovice 2**

- 3 Anna n. 1760, +1764
 3 Vojtěch n.+1765
 3 Eva n.+1777
 3 **Vojtěch Novák** n. 1762, oo 1786 Anna Zíková, n. 1769, dc. sedl. Václava Zíky ze Smědčic (cca do r. 1787 v **Bušovice čp. 38**, pak cca 1792–1799, v **čp. 47**)
 4 **Josef Novák** n. 1787 v čp. 38, domkář **Bušovice 29**, Eva dc. Tomáše Faila z Božkova
 5 **František Novák** n. 1802, podruh, první ž. Kateřina Krásná z Dýš. 40 (dc. Jakuba . Krásného a Marie Martínkové z Kyšic), 1827 v **Dýš. čp. 40**, 1836 v **čp.46**
 . 6 **Jiří Novák**, nar. 1829 v čp. 43, ponocný **Dýšina 73**, (1880 v D 52, 1865 v D56, 1869 v D55), ž. Anna Chudáčková Chrást 4
 . 7 **Jiří Novák** n. 1865 v Dýš. 56, oo 1888 Marie Mulásková **Dýšina 73**
 . 8 Josef n. 1888 **Dýšina 73**, oo Růžena Říhová
 . 7 Marie n. 1869, oo 1884 Martin Škarda ze Struhař, **Dýšina 73**
 . 7 Magdaléna, oo Šimon Beneš
 . 7 Jan n. 1874
 . 6 Marie nar. 1827 v Dýšině čp. 40
 . 6 Jan n. 1831, ž. Anna z Petrovic, cihlář žili **Dýšina 61**
 . 7 Jan n. 1862
 . 7 Anna 1857
 . 7 Barbora 1865
 . 7 Marie n. 1867
 . 7 Majdaléna 1969, oo Josef Čtrnáct, byt **Dýšina 73**
 . 6 František n. 1936 (v čp. 46)
 . 6 Magdaléna n. 1838
 František Novák, druhá žena Marie dc. Vojtěcha Plzáka z Břízy, byt **Dýšina 43**
 . 6 Kateřina n. 1841
 František Novák, třetí žena Dorota ze Smědčic, byt **Dýšina 61** v r. 1869, v r. 1880
 . František Novák jako vdovec.
 5 Anna Nováková, oo 1838 Josef Ženíšek, vdovec **Dýšina 10**
 6 Jan Ženíšek 1839
 6 Václav 1844
 6 Josef Ženíšek 1846
 6 Marie 1848
 6 Jiří Ženíšek 1855
 4 Matouš Novák n. 1792, oo Anna dc. Fr. Melka, Bušovice 47 a Anny Šmídové
 5 Dorota n. 1839
 5 Josef Novák n. 1841, Marie Cingrošová, bydleli v Buš. 47, N. Huť 36, Horom. 26
 6 Anna n. 1886, oo 1912 Josef František Jouza
 7. Marie nemanž. n. 1910
 4 Voušula n. 1795,
 4 Barbora, n. 1796
 4 **Jan Novák** (1799–1857), oo 1822 Barbora Krocová, dc. Matěje Kroce z Buš. čp. 7
 . a Mariany Suché dc. šenkýře Jakuba Suchého.
 . 5 Vojtěch n. 1833
 . 5 František Josef n. 1838
 . 5 **Václav Novák** (1831–1912) **Bušovice 47**, oo 1860 Barbora dc. Jana Šemokroucha
 . Buš. 10 a Kateřiny Čechurové z Buš. 35
 . 6 Josef Novák, oo Anna Kozáková Křiše 1
 . 6 **František Novák**, n. 1868, oo 1894 Mariel Lišková, **Bušovice 47**
 . 7 Růžena Nováková, n. 1896, oo Václav Šedivec vzorkař u Škodů,

- . 8 Jarmila
- . 8 Vladimír
- . 7 **Jaroslav Novák**, n. 1897, oo 1922 Anna Egrmajerová, dc. Antonína Eg.
Bušovice 11 a Anny Krauzové **Dýšina 73**
- . 7 Marie Nováková, n. 1899, oo 1923 Josef Beneš lakýrník Chrást 158, syn
Matěje Beneše a Anny Štemberové Chrást 21
- . 7 Václav Novák, n. 1902, oo Antonie Šašková ze Stupna,
8 Jarmila
- . 8 Zdeněk
- . 7 **Alžběta Nováková**, n. 1909 oo Josef Pospíšil **Dýšina 194**
- . 8 Pavel Pospíšil **Dýšina 194**
- . 8 Vladimír Pospíšil
- 4 Matyas n. 1803
- 4 Václav Novák, n. 1805, oo Anna dc. Jakuba?
- 4 Jan n. 1810?
- 4 Vojtěch, oo Marie?, **Bušovice 64**
- 5 Matěj n. 1838

Rodina Nováková z Nové Hutě čp. 78 (předci Vlasty Moravcové), nejsou z místního rodu Nováků.

Ulice V. Brožíka r. 2006 (PV)

Čp. 74, U Lipmanů, pekárna

Dům postavil po r. 1875 František Krauz.

1879 Magdalena Krauzová dc. Františka Krauze, chalupníka z Dýšiny 74, oo František Pfeifer z Hrádku

1880 František Krauz, rolník, ž. Dorota, děti Václav, Josef, Kateřina, Marie, Anna (sčít. lidu).

1885 Kateřina Krauzová dc Františka Krauze, oo Josef Lindauer z Chrástu.

1888 Marie Krauzová dc Františka Krauze, oo Václav Kodl z Doubravky.

1890 Václav Kodl z Doubravky, ž. Marie (Krauzová), děti Anna, dále František Krauz tchán, ž. Dorota, dcera Anna. (sčít. lidu).

1894 Josef Friček pekař z Křiš, oo Rosa Šeflerová z Kyšic.

V r. 1937 měla chalupa (usedlost) ještě selskou bránu a branku, v krojích Marie Lipmanová s dcerami Miladou a Annou (MT)

1892 Václav Kodl postavil nové maštale (stav. arch.).

1900 Václav Kodl, ž. Marie, děti Anna, Josef, Václav, Anton, Vojtěch, otec František Krauz ze Smědčic ž. Dorota (sčít. lidu).

1906 Václav Kodl přistavuje stodolu (vlevo od vjezdu, stav. arch.).

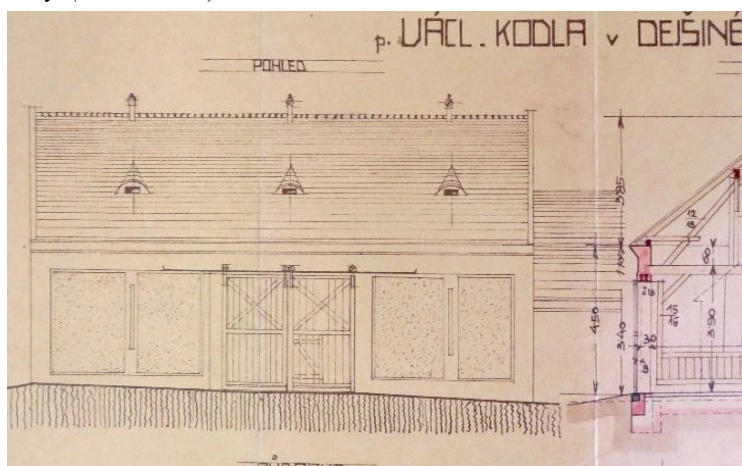
Stavební výkres Václava Kodla na stavbu stodoly (stav. arch.)

1910 Václav Kodl pův. Doubravka, zemědělec, ž. Marie pův. Smědčice, děti Anna, Josef bankovní úředník, Václav, Antonín, Vojtěch, Marie, Alžběta, tchán Kraus František (sčít. lidu).

1916 Václav Kodl přistavěl část stodoly (objekt vzadu, stav. arch.).

1919 Václav Kodl rolník, Vojtěch Kodl úředník průmyslové banky ve Vídni (sv. oo).

1920 Antonín Kodl, syn Václava Kodla, oo Barbora Zichová, Chrást.

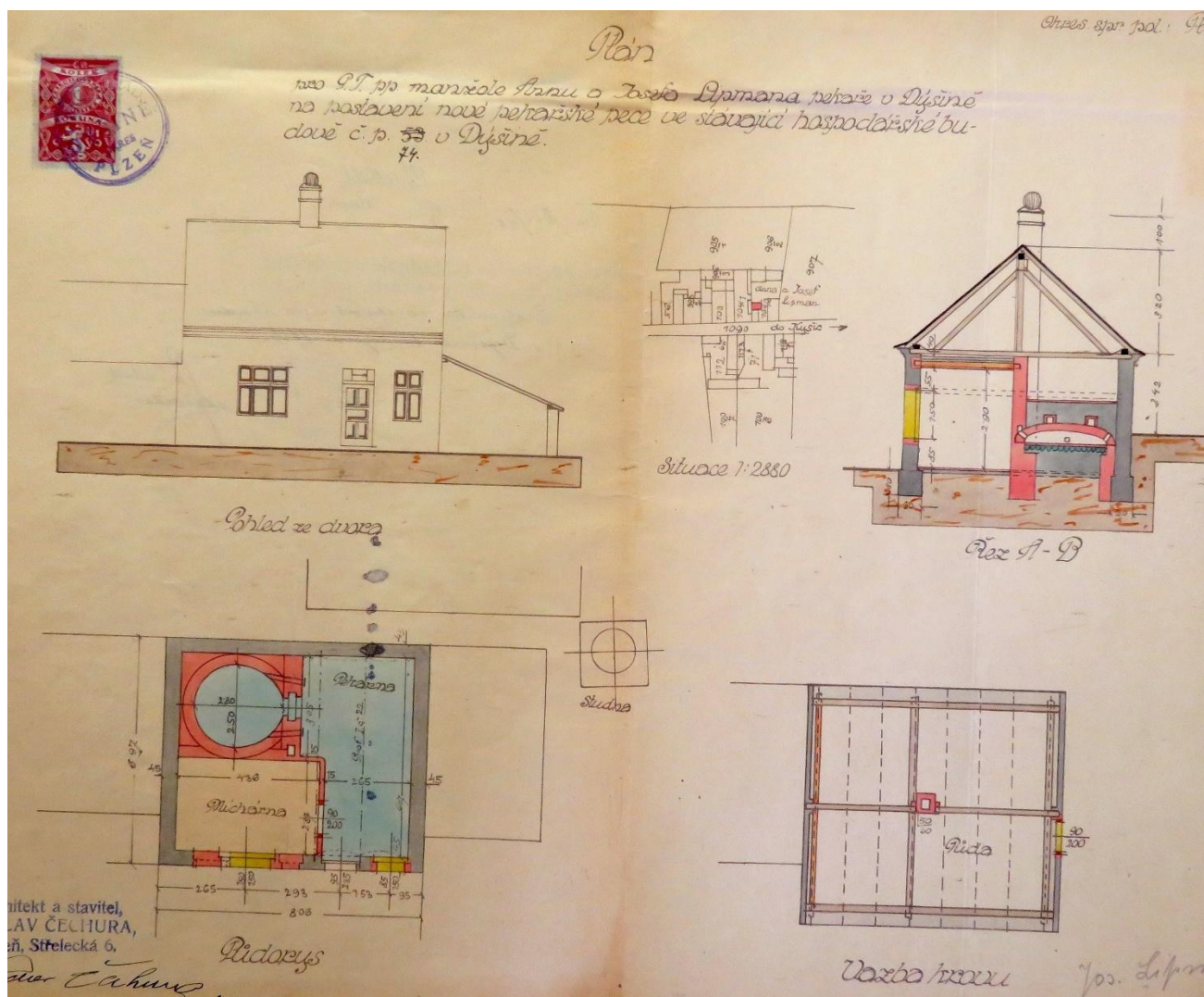
Dům kolem r. 2009 (PV)

1921 Václav Kodl pův. Doubravka, rolník, ž. Marie ze Smědčic, dcery Marie Alžběta, tchán Kraus František (sčít. lidu).

1924 Alžběta Kodlová dc. Václava Kodla, oo Jan Fajfr rolník z Červeného Hrádku.

1925 Marie Kodlová dc. Václava Kodla, oo Václav Austera rolník z Ledců.

1929 Josef Lipman přestavuje stáje na obytné místnosti (stav. arch.).

Plánek ze stavebního archivu obce.

Josef Lipman přišel do Dyšiny z Radnic. Nejdříve si pronajal živnost u Šaška, později koupil dům od Kodla, který se odstěhoval do Chrástu. V r. 1925 tu zemřel p. Kraus ve věku 95 let, tehdy nejstarší občan, říkalo se tu „U Mandlíků“ (Hoštič.)

1926 Josef Lipman pekařský mistr, který působil před tím v čp. 56, přestavěl hospodářský objekt na pekařskou dílnu (stav. arch.).

Vzpomínky p. Hoštičkové:

U Lipmanů pekl p. Kýček, Friček a Bohouš Pavlík, všichni hodně kašlali, prý z moučného prachu. Lipmanovi měli dvě dcery:

Milada se provdala za Antonína Kodla, a měli dva syny, jeden si postavil vilku v Nové Huti. Oženil se s Alenou, dcerou p. učitelky Krbečkové. Druhá dcera Anna se vdala za Míru Štrunce, z ulice Do Křemší. Ten se vyučil pekařem, měl převzít pekařství, ale nevyšlo to. Měli dceru Miroslavu a syna Pavla, který zůstal v tomto domě s paní původem z Červeného Hrádku. (Hoštič.)

1936 Josef Lipman a Anna (parcel. protokol OÚ)

1949 Josef a Anna Lipmanovi dostali povolení zřídit zahradu na pozemku jižně od chalup s tím, že poskytnou obci část pozemku pro příjezd na nově vznikající bytovky.

Rodina Lipmanova r. 1937 (OÚ)

Bývalo tu pekařství Josefa Lipmana, produkovalo tmavší chléb jiné receptury než pekařství Ernestovo. Jejich učeďník Pavlík za války rozvážel po Dýšině a okolních obcích pečivo ve vozíku taženém bernardýnem. Peklo se tam až do 60. let. V padesátých letech tam bydleli Miroslav Štrunc, Anna Štruncová. Kodlovi a Lipmanovi v šedesátých letech prodali dům Miroslavu a Anně Štruncovým. Anna Štruncová byla rozená Lipmanová, zemřela kolem r. 1980, měla syna Pavla Štrunce, ten tam žil později (pam.).

Milada a Anna Lipmanovy 1937 (OÚ)

Další vzpomínky p. Hostičkové:

Po r. 1950 přešly všechny pekárny pod velkopekárnou v Plzni. Pak tam byl vedoucí p. Ernest, a pekař Čapek z Nové Hutě. Pak přišel p. Reš z Újezda a zrovna vyučená Marie Bornová z Chrástu. Pekař Čapek pro neshody odešel do Plzně. Bornová se vdala za Slávu Fišera z ul. Do Křemší. V pekařství zůstali Rešovi, kteří bydleli v čp. 56. Pak si koupili chatu od p. Smoly v ul. Do Křemší a přestavěli ji. Malé pekárny se postupně zavíraly, p. Reš pekl ještě nějaký čas v Plzni. Tak skončila pekárna U Lipmanů (Hoštič.).

Současný majitel Tomáš Štrunc, Plzeň (cuzk 2023).

*U Lipmanů na dvoře,
(OÚ)*

Čp. 75, mlýn Josefa Prokopa, prodejna Elin

1880 objekt nezapsaný (sčít. lidu).

1890 František Šašek (n. 1861, syn Václava Šaška, Dýšina 25 a Marie roz. Šikové, v r. 1888 byl krejčím v čp. 27, mat.), krejčovský mistr a obchodník, ž. Marie (roz. Štruncová z Ejovic 37, mat.) obchod s koloniálním zbožím (podle obecní kroniky tam byl v letech 1880–1906), dcera Marie (n. 1886, v r. 1908 oo Josef Fulín učitel v Chrástu), dále Brandtnerová Antonie z Dýšiny výminkářka (z č.p. 43), Marie Tachezy dcera, Josef Tachezy (35. pěší pluk), Alois Tachezy syn, zámečník. (sčít. lidu).

Vpravo a nahoře podoba domu a místa kolem r. 1910 (OÚ)

1900 František Šašek, ž. Marie, dcera Marie, Brandtnerová Antonie, Tachez Josef (sčít. lidu).

1906 koupil obchod a budovu Josef Prokop, který tu v roce **1929** zřídil elektrický mlýn (patrně v té době tehdy přízemní budova dostala patro, které bylo pak provozním prostorem, i. obecní kronika a stavební archiv).

V roce **1908** je v matrice psaný Josef Prokop obchodník z Dýšiny (narozený v Darové č. 6, syn Františka Prokopa mlynáře z Darové a Terezie Hájkové z Rokycan 125), jeho žena Marie rozená Jedličková z Obecnice 13 okres Příbramský, dcera Petra Jedličky dělníka v Přesednici č. 17, a Johany Čermákové ze Smědčic (svědek Jan Prokop mlynář z Nezdic.) oddáni v Drahoňově Újezdě okr. Rokycany 1897.

1910 Gustav Tachezy, ck. administrátor poštovní, původ Domažlice, Josef Prokop obchod se

smíšeným zbožím původ Darová, ž. Marie pův. Plzenec, děti František, Josef, Jan, Berta, Ladislav

1920 ke mlýnu byl přiveden el. proud z Darové, kde si zřídil vodní elektrárnu František Prokop na místě původního mlýna. Chtěl postavit šestibokou trafostanici u hřbitovních schodů.

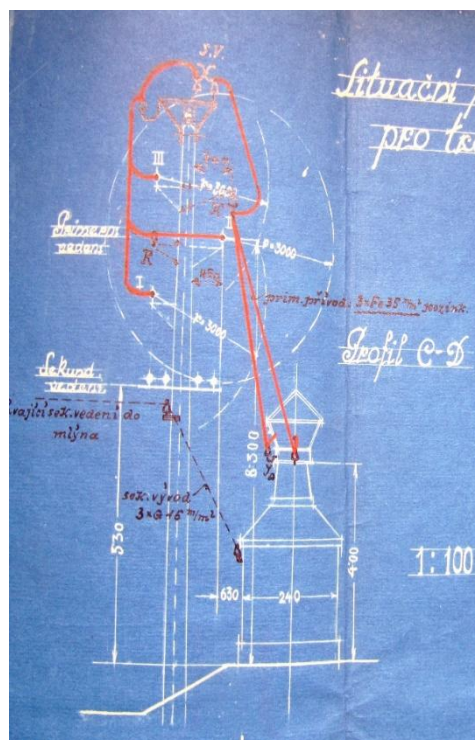
1921 Josef Prokop pův. Darová, majitel mlýna v Dýšině, Marie z Obecnice u Příbrami, majitelka obchodu, děti Berta a Ladislav (sčít. lidu).

1924 Josef Prokop, oo 1924 Anežka Nová z Kyšic.

1924 Josef Prokop ml., tehdy bytem Dýšina 73, narozený v Ouvalech, syn Josefa Prokopa, mlynáře z Dýšiny 75 a Marie Jedličkové z Obecnice, oo 1924 Anežka Nová z Kyšic.

1929 Josef Prokop nastavuje se patro na přízemní dům.

Přestavbou na výrobní objekt tehdy prošly i zadní trakty budovy a byly výrazně zesíleny přívody elektrického proudu. Obchod vedla až do roku 1940 Marie Prokopová, po ní ho převzala Anna Ernestová.

Anežka Prokopová před mlýnem, třicátá léta (MT)

1929 Josef Prokop mlynář chtěl přistavět vzadu patrové sklady a železobetonový krytý můstek a krček), což uskutečnil (stav. arch.).

1933 chce zvýšit sklad o další dvě patra, ale nedošlo na to, v r. 1940 dokončil vzadu jen patrovou stavbu.

1936 Josef Prokop a Marie (parcelní protokol OÚ).

V r. 1941 tu působil obuvník Karel Paulus. (kronika, staveb. archiv).

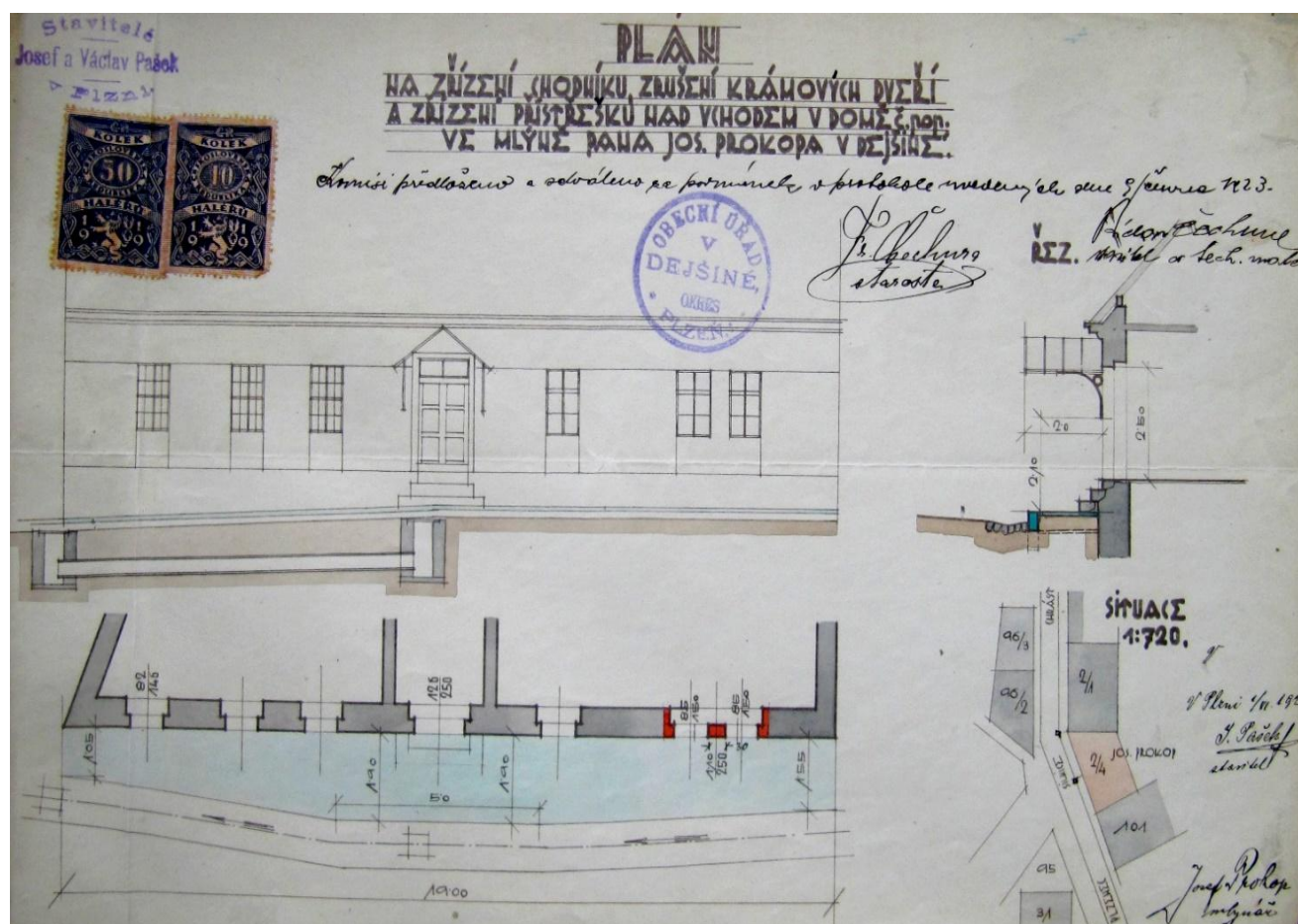
1954 Josef Prokop pomocný dělník v Dýšině 75 a Anežka Prokopová prodávají pole (stav. arch.).

V 50. letech minulého stol. byl mlýn zrušen (pam.).

V sedmdesátých letech Josef a Anežka Prokopovi převedli dům Josefu Prokopovi (bytem Dýšina 60). Josef Prokop (1931–1987), syn Josef a Zdeněk. Devadesátá léta Zdeněk Prokop (pam.).

Od r. 1993 až do r. 2020 tam byl obchod se smíšeným zbožím ELIN (majitelé Jiří Vellek, Michal Tauber a Zdeněk Košář).

Nyní (2023) obchod vede vietnamský nájemce. Majitel objektu Jakub Tauber Dýšina 52 (cuzk 2023).

Stavební výkres r. 1923 (stav. arch.)

Anežka Prokopová ve dveřích mlýna, třicátá léta (MT), vlevo prodejna Elin kolem r. 2011

Další obrázek objektu z r. 1992 je na str. 18.

Detail starých dveří, které vyráběl po r. 1900 patrně truhlář Václav Bláha, jehož rodina se s rodinou Prokopů přátelila a v jejich domě byly dveře velmi podobné. Vpravo technologická lávka ve dvoře spojující přední a zadní budovu (PV)

V prodejně Elin, kolem r. 2017.

Patro mlýna, původně určené pro mlýnský provoz bylo po r. 2010 přeměněno na byty (PV)

Rod mlynářů Prokopů:

- 1 František Prokop, mlynář z Darové, ž. Terezie Hájková
- 2 Josef Prokop mlynář v Dýšině 75, oo 1897 Marie Jedličková
- 3 Josef Prokop mlynář Dýšina 75, oo 1926 Anežka Nová z Kyšic
- 4 Josef Prokop (1931–1987), Dýšina 60, ž. Zdeňka Švejdová z Bušovic
- 5 , ž.
- 6 , Dýšina 60
- 5 , ž.
- 6
- 6 ž.
- 4 Marie Prokopová, oo Rudolf Štětka z Plzně, děti Marie, Hana, Jiří
- 3 Berta Prokopová n. 1906 (dc. Josefa Prokopa 1, oo Vladimír Vraštil malíř
- 3 Ladislav Prokop
- 3 František Prokop

Zdroje:

Listiny, gruntovní knihy 17. a 18. stol. (grunt. kn.), dominikální seznamy 1779 (domin. sezn.), seznamy stabilního katastru 1838 (stab. kat.), z Archivu města Plzně, poděkování za neuvěřitelnou vstřícnost a ochotu (AMP)

Mikota, Rožmberský – přepisy mezních knih plzeňského panství a výchozů po hranicích (mez.kn.) portafontium.cz (kroniky, matriky), zkratka svědek sňatku (sv. oo), sňatek (oo), úmrtí (+)

Český úřad zeměměřičský a katastrální (cuzk)

Sčítání lidu 1869, 1880, 1890, 1900, 1910, 1921 z Archivu města Plzně a Oblastního archivu Plz.

Žápadočeské muzeum, národopisné muzeum-informace z listin (ZČM),

Stavební archiv Dýšina (stav. arch.)

Pamětní knihy obce Dýšina (kron.)

Český úřad zeměměřičský a katastrální (cuzk)

Informace a fotografie – pamětníci, co nechtěli být jmenováni (pam.), Marie Tizlerová (MT), Jarmila Bošková (JB), Monika Hejná (MH), Jitka Červenková (JČ), Zdeňka Košařová (ZK), Alexandra Krýslová (AK), Vojtěch Čechura (VČ), František Vais (FV), Karel Hromádka (KH), Milena Šimečková (MŠ), Jaroslava Maurová (JM), Bohumil Klement (BK), Zdeňka Košařová (ZK), Jitka Holubová (JHB), Karel Šebesta (KŠ), Vlasta Krumposová (VK), Vladan Klement (VKL), Míchal Mráz a Petra Mrázová roz. Štuksová (MPM)

Archiv OÚ a fotografie Obecního úřadu (OÚ) stavební archiv obce Dýšina (stav. arch.)

Archiv a sbírky Okrašlovacího spolku a jeho členů (OS)

Vlasta Hoštičková: brožura Obec Dýšina, 2007; Paměti, 2002 (Hoštič.),

F. X. Bucha: Rod a dětství Václava Brožíka na Plzeňsku (1965) (FB)

Bohumil Klement: 100 let dobrovolné požární ochrany (1981) (BK)

<https://ags.cuzk.cz/>

plzensky.denik.cz

vodnimlynny.cz

Poděkování za podporu a pomoc Jaroslavě Nesvadbové.

.....

Toto není vědecká práce, ale text sestavený ze zájmu o místní historii.

Zpracovala: Pavla Velleková (vellekova.p@seznam.cz), r. 2015, s hlubšími úpravami a doplněním 2024.